

Anti-Emperyalist ve Anti-Oligarşik Mücadelede

KURTULUŞ CEPHESİ

Zafer Bizim Olacaktır!

<http://www.kurtuluscephesi.com>

YIL: 23 SAYI: 128 Temmuz-Ağustos 2012

Silahlı Siyasal Mücadele

Kadrolar ve
Politikada “Güç-Nicelik” Kavrayışı

Kahinlik,
Falcılık,
Cin Çağırma
ve Geleceği Bilme Arzusu
[“Ne Olacak Bu Suriye’nin Hali?”]

Savaş,
Psikolojik Harekât
ve Suriye

“Üsttekiler”
ya da
“Bir Zamanlar” Oligarşi

Recep Tayyip Erdoğan
Olimpiyat Oyunları 2012

Nesnel koşulları mevcut olan silahlı mücadelenin öznel koşullarının yaratılmasının gerekliliği ve sorunlarının ele alındığı bir değerlendirme.

3

SİLAHLI
SİYASAL
MÜCADELE

Kurtuluş Cephesi'nin 29. sayısında yayınlanmış olan bir yazı.

9

KADROLAR VE
POLİTİKADA
“GÜÇ-NİCELİK”
KAVRAYIŞI

Gelişen siyasal olaylar karşısında solda ve küçük-burjuva kesimlerde yaygın ve egemen olan “geleceği bilme arzusu”nun yarattığı çelişkiler üzerine bir değerlendirme.

13

KAHİNLİK,
FALCILIK,
ÇİN ÇAĞIRMA
VE GELECEĞİ BİLME ARZUSU
[“NE OLACAK
BU SURİYE’NİN HALİ?”]

1991 yılından günümüze kadar emperyalist müdahalelerin ve işgallerin meşrulaştırılması amacıyla yürütülen, dezenformasyona dayalı “psikolojik savaş” üzerine bir değerlendirme.

18

SAVAŞ,
PSİKOLOJİK HAREKÂT
VE SURİYE

“Globalleşen dünya” söylemleriyle gizlenen ve önemsizleştirilen işbirlikçi-teknelci burjuvazi ve oligarşik yönetimin kısa “dönüşüm” öyküsü.

22

“ÜSTTEKİLER”
YA DA
“BİR ZAMANLAR”
OLİGARŞİ

Siyasal amaçlar ve çıkarları için dini bir araç olarak kullanan Recep Tayyip Erdoğan’ın Londra Olimpiyat Oyunları’na gösterdiği “teveccüh” üzerine.

29

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
OLİMPİYAT
OYUNLARI 2012

KURTULUŞ CEPHESİ

SORUMLU: Sezai Görür

Yazışma Adresi:

Postfach 1414

55504 Bad Kreuznach / Deutschland

<http://www.kurtuluscephesi.com>

<http://www.kurtuluscephesi.org>

<http://www.kurtuluscephesi.net>

<http://www.kurtuluscephesi.de>

E-Posta Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.org

Silahlı Siyasal Mücadele

Devrimciler için silahlı mücadele, siyasal iktidarı ele geçirmenin bir aracıdır. Diğer bir ifadeyle, silahlı mücadele, tarihsel olarak ömrünü tamamlamış, ama varlığını *zor yoluyla* sürdürmeye çalışan bir sınıfın ya da sınıflar ittifakının iktidarını ortadan kaldırmanın, yani tarihin gereğini yapmanın bir aracıdır.

Bu nedenle silahlı mücadele, devrimcilerin öznel tercihlerinin ya da istemlerinin bir ürünü değildir. İktidarı ele geçirmek ya da mevcut iktidarı devirmek amacıyla silahlı mücadelenin verilebilmesi için, herşeyden önce nesnel koşulların var olması şarttır.

Silahlı mücadelenin nesnel koşulları, mevcut iktidarın ya da düzenin tarihsel olarak ömrünü tamamlamış olduğu koşullarda varlığını sürdürmek için zora, şiddete başvurusudur. Bu koşullarda, en yalın ve basit bir demokratik hak bile siyasal zorla yüz yüze kalır. Mevcut düzenin yasallığı, sadece düzenin kendi zor güçlerinin korumasıyla varlığını sürdürebilir. Yasalar sadece kağıt üzerinde mevcuttur. İstenildiğinde kolayca değiştirilebilir. Yine de siyasal iktidar, bu kağıt üzerindeki yasalara bile uymaz. Bu koşullarda, yalın, basit ve hatta günlük ekonomik, toplumsal ve siyasal istemler, “yasal gerekçelerle” kolayca bir yana itilebilir. Bir başka deyişle, mevcut siyasal iktidar *her türlü meşruiyetini* (yasallığını) yitirmenin koşulları içindedir. Artık onun “inandırcılığı” zorlamayla sağlanabilir. Dolayısıyla kitlelerden siyasal olarak tecrit olmanın koşulları içindedir.

Bu koşullar altında, ekonomik, toplumsal ve siyasal istemlerin gerçekleştirilebil-

mesi için silahlı mücadeleden başka seçenek yoktur.

Ancak, nesnel olarak, bir siyasal sistemin ya da düzenin tarihsel olarak ömrünü tamamlamış, tarihsel gelişimin önünde bir engel haline gelmiş olması ile bu durumun insanlar tarafından, öznel olarak, bilinir ve görünür olması, yani bilincinde olunması birbirinden farklıdır. Bu farklılık, aynı zamanda siyasal bilincin kendiliğinden ortaya çıkmayacağına gerçeğidir.

Hiçbir siyasal iktidar, tüm zamanlarda *yalın biçimde ve sürgit zor* kullanarak varlığını sürdürmez. Tarihsel olarak ömrünü ne kadar tamamlamış olursa olsun, her zaman elinin altında bulunan devlet gücünün *değişik* araçlarından yararlanır. Egemen sınıf ya da sınıflar, Gramscici terminolojiyle söylersek, “sivil toplum”daki hegemonyasına dayanarak “siyasal toplum”daki egemenliğini korur. “Sivil toplum” üzerindeki hegemonyası ne kadar geniş ve güçlü olursa, kendisine “muhalif” olan, yani kendi iktidarına karşı olan kesimler üzerindeki zor ve baskısı o kadar tekil olur ve “local” düzeyde kalır.

Gramscici “hegemonya” kavramı, gerçekte, siyasal iktidarın kitleler üzerinde “güvenilirliği”nin ve “inandırcılığı”nın düzeyini ifade eder. Siyasal iktidar, hala kitleler üzerinde etkide bulunabiliyor, kendi görüşlerini kitlelere kabul ettirebiliyorsa, bu durumda, bu siyasal iktidarın kitlelerden *siyasal olarak tecrit* olduğundan söz edilemez. Burada ana sorun (siyasal düzen nesnel olarak ömrünü tamamlamış olduğundan), *iktidarın siyasal olarak tecrit edilmesidir*.

Siyasal tecrit, siyasal iktidarın, her türlü eylem ve söyleminin geniş halk kitleleri tarafından kabul edilmemesi, dinlenmemesi demektir. Bunun yolu ise, bu iktidarın her türlü eylem ve söyleminin gerçekliğinin kitleler tarafından görülmesinin ve anlaşılmasının sağlanmasından geçer. Bu da, *siyasal gerçeklerin teşhiri* ile olanaklıdır.

Siyasal gerçekler teşhir edilmediği, siyasal iktidar inandırıcılığını ve güvenilirliğini değişik araçlarla *yeniden üretebildiği* koşullarda, nesnel koşullar ne denli olgunlaşmış olursa olsun, buna denk düşen öznel koşullar, yani siyasal iktidarı ortadan kaldırmaya yönelik “muhalif” hareket ortaya çıkamaz ya da gelişemez.

“Muhalif hareket” ya da devrimci hareket, ne denli zayıf ve güçsüz olursa, siyasal iktidarın kendi varlık koşullarını yeniden üretebilmesi o denli kolay olur. Üstelik bu yeniden üretim koşulları, çoğu zaman, (nesnel olarak varlığını sürdürebilmesi için zorunlu olduğu) siyasal zor araçlarını kullanmasını bile gerektirmez. Demagoji, gözdağı ve yaygara, çoğu durumda, zor araçlarına başvurmaksızın kendi varlığını koruması için yeterli olur. Althusserci söylemle, basınyayın kuruluşları ve “okul”, bu siyasal iktidarın kendisini yeniden üretebilmesinin ve meşru görünümünü kabul ettirebilmesinin araçları olarak kullanılır.

Her durumda siyasal iktidar sınıfsal niteliktedir. Dolayısıyla da dayandığı bir toplumsal sınıf ya da sınıflar ittifakına sahiptir. Bu nedenle de, dayandığı ve çıkarlarını temsil ettiği sınıfın ekonomik gücü, kendi varlığını sürdürebilmesinin maddi koşullarını yaratır.

Egemen sınıfların ekonomik gücü, diğer “sivil toplum” araçlarıyla birlikte, siyasal iktidarın hizmetine koşudur. Kendileri için “potansiyel tehlike” oluşturan toplumsal kesimler, bu ekonomik güç aracılığıyla pasifize edilmeye çalışılır.

Ama ekonomik güç, sadece belli amaçlarla kullanılan bir “satın alma gücü” değildir. Aynı zamanda, eşitsiz ekonomik gelişimin ortaya çıkardığı göreceli bir “refah” ortamının yarattığı bir güçtür. Özellikle “refah düzeyi”nin düşük olduğu, kitlelerin tüketim gücünün az olduğu dönemlerden sonra ortaya çıkan “nispi refah”, geniş halk kitlelerinde belli bir rahatlama ve “umut” yaratır. Bu yolla, “muhalif kesimler” ya da sınıflar

siyasal iktidara yedeklenir. Ancak halk kitlelerinin siyasal iktidara yedeklenmesi tek başına yeterli değildir. Aynı zamanda bu yedeklenme durumunun *sürekliliğinin* (göreceli olarak) sağlanması gerekir. “Nispi refah”, geçici ve göreceli olduğundan, ekonomik gelişimin yarattığı durum sürekli ve kalıcı olamaz. Dolayısıyla kitlelerin yedeklenmesinin (göreceli olarak) daha uzun süre sürdürülebilmesi için “başka araçlar” devreye sokulmak zorundadır (örneğin “medya” aracılığıyla ülke gündeminin sürekli değiştirilmesi, yeni bir “refah” döneminin başlama çağı umudunun yaratılması vb.).

En önemli sorun, “nispi refah” koşullarında ya da “nispi refah”ın sürdürülebilir olduğu “algısı”nın olduğu dönemlerde, tarihsel olarak ömrünü tamamlamış, gerici ve sömürücü bir düzenin temsilcisi olan siyasal iktidarın siyasal olarak nasıl tecrit edilebileceğidir.

Siyasal zor, böylesi dönemlerde çok fazla ortalıkta görünmez. Mevcut düzenin “yasal zoru” (düzenin olağan polis gücü ve mahkemeler) toplumsal muhalefetin gelişmesini engellemek için yeterli olur. Siyasal iktidar nesnel olarak ne kadar ömrünü tamamlamış olursa olsun, yani devrimin nesnel koşulları ne kadar olgunlaşmış olursa olsun, bu koşullar altında açık siyasal zor ya da siyasal zorun askeri biçimde maddeleşmesi gündeme gelmez.*

Böyle bir durumda, düzene karşı zora başvurmak, nesnel olarak ne kadar meşru

* “Siyasal zor, oligarşinin elinde ilk şart olarak, oligarşinin siyasal hakimiyetini koruması şeklinde görevini somutlaştırır. Kuşkusuz en önemli araç, devlet aygıtıdır. Devlet bu dönemde, hakim sınıfların karakterine bürünerek, oligarşik devlet niteliğini almıştır. Siyasal zorun bu biçimdeki görevi ona, üretim ilişkileri tarafından verilmiştir. Ve temel görevi, mevcut üretim ilişkilerinin devamını sağlamayı yerine getirmektir. Bu görevin yerine getirilişinde ‘zor’un askeri bir biçimde maddeleşmesi ve görünür olması, a) Hakim sınıfların kendi iç çelişkileri yüzünden idare edememeleri, b) Gelişen sınıfsal muhalefetlerin mevcut üretim ilişkilerini tehdit eder bir nitelik almaları, c) Doğrudan doğruya iktidara yönelik bir siyasal alternatifin ortaya çıkması durumlarında olur. Ülkemizde özellikle 12 Mart ertesi uygulamalardan sonra, hakim sınıfların kendi iç çelişkilerinden dolayı yönetimin askerileşmesi beklenebilir. Bu nedenle, siyasal zorun askeri bir biçimde kendini göstermesi, **mevcut üretim ilişkilerine yönelik muhalefetin görüldüğü yerlerde ve oligarşiye alternatif bir gücün ortaya çıkması zamanlarında** olacaktır.” [İlker Akman, *Mevcut Durum ve Devrimci Taktiklerimiz*] (abç)

ve kaçınılmaz olursa olsun, öznel olarak bunu gerçekleştirmenin koşulları aynı düzeyde olgunlaşmaz.

Zaten siyasal iktidar, Gramscici terminolojiyle söylersek, kendisine “onay” veren kesimler açısından bir “refah” ve “istikrar” unsurudur. “Muhalefet” ise, bu “refah” ve “istikrar” ortamını “bozmaya çalışan” “kötü niyetli kişiler”dir. Dolayısıyla siyasal iktidarı bu “kötü niyetli kişiler”e karşı kullandığı zor da, “meşru” ve “haklı” kabul edilir. Böylece siyasal iktidarı “muhalefet”e karşı uyguladığı siyasal zor, kitlesel ve toplumsal bir tabana sahip olur.

Siyasal iktidarı (ya da düzenin) bu toplumsal tabanını ortadan kaldırmak ya da dağıtmak ise, sadece ve sadece *siyasal gerçeklerin teşhiri* ile olanaklıdır. Toplumsal muhalefet ve devrimci hareket açısından temel görev, bu siyasal gerçeklerin teşhirin örgütlenmesidir.

Açıktır ki, siyasal teşhirler etkili oldukça, iktidarı toplumsal tabanı küçülecek ve dağılacaktır. Bu koşullarda, siyasal iktidar artan oranda zora başvurmak zorunda kalacaktır. İşte bu andan itibaren, siyasal iktidarı siyasal zoruna karşı zora başvurmak, *öznel olarak* meşru ve kaçınılmaz hale gelir.

Bu andan itibaren yapılması gerekenler daha “kolay” ve “basit”tir. Zor, Engels’in deyişiyle, “ordu ve donanma demektir”, silahlı güçlerin kullanılması demektir. Doğal olarak, iktidarı zoruna karşı zora başvurmak, silahlanmak, silahlı güç oluşturmak ve savaşmaktan ibarettir. Ve sorun, artık nasıl silahlanılacağı, silahlı gücün nasıl örgütleneceği ve nasıl bir stratejik plan doğrultusunda savaşılacağı sorunu haline gelir. Bu andan itibaren, askeri savaşın stratejisi, *zafere belirleyen* temel unsur olur.

Silahlı devrimci örgütler açısından, böyle bir aşamaya ulaşılması, nesnel ve tarihsel olarak kaçınılmaz olduğu kadar, öznel olarak da amaçlanılan bir durumdur. Ancak, yukarıda ifade ettiğimiz gibi, “nispi refah” koşulları ve bu koşullarda geniş halk kitlelerinin siyasal iktidara yedeklenmesi, diğer bir ifadeyle, siyasal iktidarı siyasal olarak tecrit olmadığı koşullarda, silahlı mücadelenin kaçınılmazlığının bilincinde olan bir devrimci örgütün “ne yapacağı” sorunu içinden çıkılmaz bir “muamma”ya dönüşür.

Bu “muamma”, herşeyden önce “iç tartışmalar” a yol açar. Bu koşullarda “yasa-

dışı” örgütlenmenin ve silahlı eylemin “etkisiz” olduğu düşüncesi oluşmaya başlar. Gizli ve yasadışı bir örgütlenmeyle geniş halk kitlelerine ulaşamadığı, yapılan ya da yapılacak olan silahlı eylemlerin etki yaratmadığı “gözlemlenir”. Dolayısıyla da “legal olanaklardan yararlanma” arzu ve düşünce si ortaya çıkar ve yayılır.

Bunun ilk ürünü, ideolojik olarak legalist bir çalışma tarzını benimsemiş “sol” yapıların “kitle” arasında daha kolay örgütlenmesidir. Böylece “legalizm” çekici bir unsur haline gelir.

“Muamma” basit bir “muhakeme” yoluyla çözümlenir: Madem silahlı eylem (“eskisi gibi”) etkili olamamaktadır ve gizli ve illegal örgütsel yapıyla “geniş halk kitlelerine” ulaşmak olanaksızdır, öyle ise, “legal olanaklardan yararlanarak” kitle çalışması na ağırlık verilmelidir.

Böylece, “eski” gizli ve illegal örgütsel yapı, yavaş yavaş legalize olmaya başlar. Dernek, sendika vb. yasal örgütlenmeler yaratılmaya ya da varolanlarında çalışmaya başlanır. Bu “yarı-legal” örgütlenmeler yoluyla ve bu örgütlenmelerin ekonomik-demokratik hak ve istemler doğrultusundaki mücadelesiyle kitle içinde etkin olmaya çalışılır.

Bunun marksist-leninist yazındaki karşılığı, “Kitlelerin içine girerek, kitlelerin acil gereksinimleri etrafında, kitleleri örgütleyip, eyleme sokma ve kitlelere siyasi bilinç götürüp örgütleme, yani emekçi kitlelerin ekonomik ve demokratik hak ve istemleri etrafında kitleleri örgütleyip, siyasi hedefe yönlendirme”dir. “Klasik kitle çalışması” olarak da tanımlanan bu mücadele tarzı, son tahlilde, ekonomik ve demokratik mücadeleyi, politik mücadeleye dönüştürmeyi amaçlayan bir çizgidir.

Mahir Çayan yoldaşın açıkça ifade ettiği gibi, “elbette bu yoldan gidildiğinde de görünüşte bazı ilerlemeler olacaktır”. Ancak “karşı taraf”, yani siyasal iktidar, bu yolun izleyicilerinin “arkasını” bırakmaz. Onların “nihai amacı”ndan hareket ederek, bu ilerlemeyi belli bir yerde durdurmaya yönelir. İşte bu andan itibaren, devletin “meşru güçleri”, polis ve mahkemeler devreye girer. Olmadık bahanelerle, sudan gerekçelerle bu yasal çalışma engellenir.

Bu klasik kitle çalışması, silahlı mücadeleyi savunan örgütler açısından sadece “ko-

şulların gerektirdiği” bir “ara aşama”dan ibarettir. Amaç, silahlı mücadele için gerekli öznal koşulları yaratmaktır. Dolayısıyla, bu kitle çalışmasıyla sağlanan kadrolar silahlı mücadele anlayışı çerçevesinde mevzilen-dirilir. Ama silahlı eylemler, “eskisi gibi” etkili olmadığından, bu kadroların silahlı eylemlerinin de tekil ve etkisiz kaldığı görülür. Öte yandan legal mücadele içinden gelen kadroların gizliliği sağlanamaz. Böylece varolan kadrolar az ya da çok hızda yitirilir.

Böylece bir kez daha başa dönülür ve legal çalışma yeniden başat hale gelir. İllegal yapı daha fazla legalize olur. Her legalizasyon, bir kez daha aynı sonuçları yaratarak, başa dönülmesine yol açar.

Öte yandan, legal çalışma ile silahlı mücadele çizgisi arasında çatışma çıkar. Her ne kadar “amaç”, silahlı mücadeleyi sürdürmek amacıyla “legal olanaklardan yararlanmak” ise de, silahlı eylemlerin etkisiz kalışı ve alınan darbeler legal çalışmayı daha da öne çıkarır. Bu durum, legalist sol ve oportünistler tarafından demogoji konusu haline getirilir. Silahlı mücadeleyi savunan örgütün legal çalışma içindeki unsurları, “madem silahlı mücadeleyi savunuyorsunuz, buralarda ne işiniz var” türünden demogoji karşısında, öznal koşulları hazırlanmamış eylemlere yönelme arzusuna kapılırlar. (Aynı zamanda legal alandaki oportünist ve legalistlerden “farklı” olduğunu göstermek amacıyla da belli silahlı eylemlerin yapılması kaçınılmaz hale gelir.)

Ayrıca, legalizmin egemen olduğu, “barışçıl” (uzlaşmacı ve pasifist) mücadelenin baş tacı edildiği, “her türlü şiddetin” kınandığı koşullarda (günümüz koşullarında olduğu gibi), silahlı eylemler için uygun bir “gerekçe” de bulunmaya çalışılır. Her durumda “uygun gerekçe”, siyasal iktidarın “aşırı zor kullanımı”ndan türetilir. Örneğin işkencede bir devrimcinin öldürülmesi “uygun gerekçe” olarak ortaya çıkar. Hatta kadrolar için bir “motivasyon aracı” olarak kullanılır.

Bu andan itibaren, silahlı eylem, siyasal iktidarı ele geçirmek amacıyla yürütülen silahlı mücadelenin *somut ifadesi* olmaktan çıkar, *somut bir olay* karşısında gösterilen bir “tepki” halini alır. Silahlı eylem için “uygun bir gerekçe” varolduğu için de, legal çalışmadan sağlanan kadrolar bu doğrultuda harekete geçirilir.

Bunun yanında, silahlı eylemlerin “sol kitle” arasında hala etkili olduğunu, bu kitleyi kendi safına çekebilmek için “gerekli ve zorunlu” bir araç olduğunu düşünen bazı sol yapılar da, sadece bu amaçla silahlı eylemler gerçekleştirmeye yönelirler. Birkaç silah, biraz patlayıcı ve birkaç kadroyla bazı silahlı eylemler gerçekleştirilir. Amaç, “sol kitle”ye “savaşçı bir örgüt” olduğunu göstermektir. Hiçbir stratejik silahlı mücadele çizgisine sahip olmayan bu sol yapıların silahlı eylemlerinin bu sınırlı amacı, hemen her durumda silahlı mücadelenin stratejik bir mücadele olması gerçeğini aşındırır.

Her iki durumda da (burada öznal niyetler ya da amaçlar önemli değildir), silahlı eylem, belli bir stratejinin parçası olarak değil, dar ve sınırlı amaçlar için kullanılan bir araç haline gelir. Bunun sonucu ise, silahlı mücadelenin stratejik bir plana dayalı uzun bir mücadele olduğu bilincinin yok olmasıdır. Böylece silahlı eylem, soldaki samimi unsurların belli bir *öfkelerin* dışavurumu haline dönüşür.

Böylesi dönüşüm koşullarında, silahlı mücadelenin gerekliliğine inanan samimi unsurlar, giderek tekil eylemler içinde yer alırken, aynı zamanda silahlı mücadelenin stratejik niteliğini ve stratejiye olan bağımlı unutulurlar. Silahlı eylem, herkesin sessiz kaldığı koşullarda *öfkenin* dışavurulduğu “fe-da” eylemleri olarak algılanır.

Böylesi ortamda, herşey, içinde buldukları yapının “tarihi”nden alınan örneklerle göre yapılır.

Şüphesiz, bizim gibi ülkelerde, silahlı mücadelenin nesnel koşulları her zaman mevcuttur. Dolayısıyla silahlı eylem için “meşruiyet” aramak fazlaca gerekmez. Öte yandan, silahlı mücadele, devrimci mücadelenin tarihine damgasını vurmuştur. Önsel olarak silahlı mücadeleyi reddeden “sol” yapıların inadıncılığı yoktur. Öyle ki, revizyonizmi ve pasifizmi tescilli “sol” yapılar bile, bir dönem “gerilla yapan şubeler” açmışlardır. Bu nedenle, ülkemizde, devrimci olmaya yönelen ya da karar veren her yeni unsur, ilk andan itibaren silah elde savaşacağı günlerin özlemine duyar. Kimisi gerilla olarak dağlara çıkmayı, kimisi “barikatlarda savaşmayı” düşler. Dolayısıyla bir *öfkenin* dışavurumu olarak ya da belli öznal amaçlarla silahlı eylem yapılması fazlaca yadırganmaz.

Elbette bu tür silahlı eylemler karşısında, legalist “sol” boş oturmaz. Silahlı mücadelenin koşullarının olmadığı ya da somut siyasal koşullar hesaplanmaksızın eylem yapıldığı biçiminde yoğun bir ideolojik propagandaya girer. Silahlı mücadeleyi hedefleyen bu ideolojik propaganda, günün koşullarına bağlı olarak, kimi zaman legal yayın organlarında, kimi zaman da (ki çoğu zaman böyle olmaktadır) “sözel” olarak “kulislerde” yürütülür. Mevcut siyasal koşullardan kopuk, öznel amaçlarla yürütülen silahlı eylemler kadar, başarısızlıklar da bu propagandanın konusu haline gelir.

Bütün bunlar, stratejik bir çizgiye bağlı yürütülmesi gereken silahlı mücadelenin aşındırılmasına hizmet ederler.

Evet, dün olduğu gibi bugün de, silahlı mücadelenin *nesnel koşulları* mevcuttur.

Emperyalist-kapitalist sistem tarihsel olarak ömrünü tamamlamıştır. Ülke, hemen her zaman ekonomik, toplumsal ve siyasal bir kriz ortamındadır. Oligarşinin siyasal iktidarı, sayısal çoğunluğuna dayanarak kendi dışındaki toplumsal ve siyasal kesimlere karşı “yasal” görünüm altında, özel yetkili mahkemeler yoluyla zor uygulamaktadır. Değişik devlet kurumları aracılığıyla toplumsal muhalefete karşı “ekonomik zor” uygulaması alabildiğine yaygınlaştırılmıştır. Toplumsal düzen, sayısal çoğunluğa dayanılarak ve bunun dışındaki toplumsal kesimleri hiçe sayarak yeniden “dizayn” edilmektedir. Bu koşullarda, siyasal iktidara karşı silahlı mücadeleye girişmek haklı ve meşrudur.

Ama bu nesnel koşullara karşın silahlı mücadelenin *öznel koşulları* neredeyse yok denilecek düzeydedir. Toplumsal muhalefete öfke giderek büyümekle birlikte, silahlı mücadele yürütülmesi eğilimi, hesaba katılmayacak kadar zayıftır. Sol örgütler, tüümüyle legalize olmuştur. Tüm sol unsurlar, legalizasyonun ideolojik etkisi altında oldukları gibi, aynı zamanda legalizasyondan kaynaklanan zaafarla doludurlar. Silahlı savaş günlerini özleyen ve isteyen samimi unsurlar, “bu yoldan” gidildiğinde o günlere ulaşacağına inanmaktadırlar. Marksist-leninist teori ve silahlı mücadelenin deneyimleri fazlaca önemsenmemektedir. Birkaç silah ve birkaç kişiyle, düzene karşı duyulan öfkenin bir ifadesi olarak “feda”karlık yapanlar ise, legalizmden getirdikleri zaafarla ve sadece

“inanç”la hareket etmektedirler.

Silahlı mücadele bir “inanç” sorunu değildir. Silahlı mücadele, “inanmış” birkaç kişinin gerçekleştireceği eylemlerle gelişip yaygınlaşan bir mücadele değildir. Silahlı mücadele, düzene karşı duyulan öfkenin ya da kinin tekil düzeyde dışavurulduğu bir mücadele de değildir. Bir silahlı mücadele biçimi olan gerilla savaşı, yalın bir kahramanlık ya da cesaret gösterisi değildir. Silahlı mücadele, stratejik bir mücadeledir ve ancak stratejik bir plana bağlı olarak yürütüldüğü sürece zafere ulaşabilir.

Bunun yanında, gerilla savaşı, tek başına devrimci bir içeriğe de sahip değildir. Mahir yoldaşın ortaya koyduğu gibi, “gerilla savaşı kavramı, kavram olarak tek başına nitelik belirleyici değildir. Merkezi otoriteye karşı mahalli mütegalibe de, düzenli birlikleri yenilmiş bir ordu da düşmanına karşı gerilla savaşı yürütebilir.” PKK olayında olduğu gibi, genel olarak silahlı mücadele, özel olarak gerilla savaşı, belli ödümler alabilmek için de yürütülebilir.

“Gerilla savaşının devrimci politik amaçlarla, siyasal gerçekleri açıklama kampanyasının bir aracı olarak yürütülmesine, yani politik kitle mücadelesi olarak ele alınmasına **Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi** denir.”

Bu stratejik bakış açısı ve çizgisi olmaksızın silahlı mücadelenin etkin ve başarılı olması olanaksızdır. Ülkemizin yakın tarihi bunu açıkça kanıtlamıştır.

Stratejik olarak silahlı mücadelenin, özel olarak gerilla savaşının yürütülebilmesi için, herşeyden önce bu stratejiyi benimsemiş ve kavramış, her türlü legalist hayalleri bir yana bırakmış olan unsurların asgari düzeyde örgütlenmiş olması şarttır ve kaçınılmaz olarak illegal ve gizli olmak durumundadır.

Bu örgütlenme, 1976-80 dönemindeki gibi, 1971-1972 yılında yürütülen silahlı devrimci mücadelenin yarattığı büyük bir sempati üzerinde yükselmeyecektir. PKK'nin yürüttüğü silahlı mücadele ne kadar kalıcı ve etkili olursa olsun, Türkiye solunda silahlı mücadelenin yürütülmesine yönelik eğilimler çok cılız ve zayıftır. Silahlı mücadelenin gerekliliğinin bilincinde olan unsurların illegal ve gizli örgütlenmeye ulaşmaları (ya da tersi) pek çok zorluğu ve sorunu beraberinde getirmektedir. Günümüz koşullarında, yürütülen bir silahlı mücadeleye katılmaktan

daha çok, silahlı mücadelenin yürütülebilmesi için gerekli koşulların yaratılması (“hazırlık aşaması”) öndedir. Hazırlık döneminde bir yandan Öncü Savaşı’nı yürütecek örgütün temel askeri yapısı, güvenlik örgütü, teknik eğitimi gerçekleştirilirken; diğer yandan kitle içinde belirli hedeflere yönelmiş, öncünün gelecekteki eylemlerine taban teşkil edecek bir çalışmaya girmek gerekir. Dolayısıyla legalizmin ve “nispi refah”ın yaratmış olduğu “zihniyet” dünyası, böylesine “hazırlık aşaması”nın gerektirdiği zor ve sert koşullarla çelişmektedir. İçinde yaşanan somut koşullar nedeniyle, silahlı mücadelenin hazırlık aşamasının görece olarak daha uzun bir zaman dilimini kapsamaması, uzun süreli bir mücadele perspektifine sahip olmayan tekil bireyler açısından sıkça “umutsuzluk” yaratabilmektedir. Unutulmamalıdır ki, “şehirlerin ideolojik etkisi, barışçıl usullerle örgütlenmiş kitle savaşları umudunu yaratarak gerilla savaşlarını frenler.”

Ama savaş gelip çatığında, silahlı mücadele kaçınılmaz hale geldiğinde, gerek ideolojik, gerekse maddi olarak hazırlıkların yapılmamış olması, sadece teslimiyete yol açar. Geçmişten hiçbir ders çıkarmaksızın, eskinin yanlış silahlı mücadele anlayışlarıyla ya da tekil bireysel eylemlerle bir yere varılmaya çalışılması ise, yenilgiyi kaçınılmaz kılar. İster öfkenin bireysel ya da grupsal dışavurumu olarak, ister “hesap sorma” amacıyla gerçekleştirilen tekil eylemlerden stratejik bir mücadele, yani uzun dönemli, planlı ve programlı bir devrimci mücadele ortaya çıkmaz. Bilinmelidir ki, silahlı devrimci mücadele, bireysel terörizmden amaç ve biçim olarak farklıdır.

Şüphesiz, samimi unsurların, legal alanlardan yanlış silahlı mücadele anlayışına sahip yapıları kanalize olmaları günümüzün olgusudur. 70’lerdeki gibi, düzenin yasal sınırlarının aşıldığı, silahlı devrimci örgütlerin yarı-legal alanlarda faaliyet gösterebildiği koşullar mevcut değildir. 12 Eylül sonrası yetişen kuşakların, silahlı mücadele deneyimi bir yana, illegal ve gizli çalışma pratikleri ve “algılan” bile mevcut değildir. Stratejik bir mücadelenin bir evresini ve bir biçimini oluşturan şehir gerilla savaşının ne olduğu bile bilinmemektedir. Herşey, sözel olarak anlatılan, “geçmiş”in kahramanlıklarıyla bezemiş tekil silahlı eylemler olarak görülebilmektedir. Legal alanlarda, sözcüğün tam

anlamıyla ideolojisizliğin egemen olduğu, herhangi bir teorik ve stratejik değerlendirilmenin yapılmadığı koşullarda daha başka bir sonucun ortaya çıkması da olanaksızdır.

Gerçekten doğru bir çizgide birşeyler yapmak isteyenler ise, doğru devrimci çizgiye sahip örgüte ulaşmanın araçlarına sahip olmadıklarından, bireysel olarak ne yapabileceklerini de bilememektedirler. Bu örgütü legal alanlarda bulma çabaları da sonuçsuz kalmaktadır. Böylece ya hiçbir şey yapmamak ya da legal alanlarda “varolan” bir şeyin içinde yer almak ikilemiyle yüzyüze gelmektedirler.

Bu ikilemi aşmak hiç de kolay değildir. Legal alanlardaki devletin bilgi ve denetim araçlarının alabildiğine yaygın olduğu gerçeğinden yola çıkıldığında, silahlı devrimci bir örgütün legal faaliyet içinde örgütlenme çalışması yürütmesinin hiç de “akla uygun” olmadığı görülür.

Elbette düzenin legal sınırlarının aşıldığı, yarı-legal çalışma alanlarının ortaya çıktığı koşullarda bu sorunlar ve ikilemler ortadan kalkacaktır. Ama böyle bir gelişmenin ortaya çıkabilmesinin yolu, silahlı siyasal mücadelenin gelişmesine bağlıdır. Henüz gerekli hazırlıkların yapılabilmesinin asgari koşullarının bile gerçekleştirilemediği bir mücadelenin gelişim koşullarındaymışcasına hareket etmek de boş ve anlamsızdır.

Herşeyden önce legalizmin yarattığı körlükten, dargörüştülükten uzak durulmalıdır. Yasadışı ve gizli çalışmayı küçümseyen, bu çalışmaları bir korku unsuru gibi gösteren legalizmin etkisi kınılmalıdır.

Gün gelip, kitleler kendilerini savunmak zorunda kaldıklarında, küçük de olsa doğru devrimci çizgiye sahip bir örgütün varlığı tek çıkış yoludur. Aksi halde, “barikat savaşı” efsaneleriyle, “özsavunma güçleri” masallarıyla, “gerilla komutanları” söylemleriyle bulunacak “çıkış yolu”da, 80 öncesinin “silahlı mücadele” savunusu altında legal faaliyet yürütenlerin yolundan başka bir yere çıkmayacaktır.

Bu nedenle, legal alanlarda devrim ve devrimcilik adına söylenenlerin sorgulanması ve doğru devrimci çizginin ne olduğunu öğrenilmesi, belki atılacak küçük, ama gelecek açısından belirleyici bir adım olacaktır.

Kadrolar ve Politikada “Güç-Nicelik” Kavrayışı

[Bu yazı, ilk kez, *Kurtuluş Cephesi*'nin Ocak-Şubat 1996 tarihli 29. sayısında yayınlanmıştır.]

“Doğru devrimci çizgi belirlendikten sonra, herşeyi, doğru çizginin kaderini, zafer ve yenilgiyi, kadrolar belirler.”

Stalin'in bu sözünü bilmeyen ya da duymamış bir devrimci tasarlayabilmek olanaksızdır. Her devrimci, devrim sempatzanı, bu belirlemeyi, eyleminin temeline koymak durumundadır.

Marksizm-Leninizmde kadro sorunu, doğrudan örgütlenme sorunu olarak ortaya konulur ve proletarya partisinin örgütlenmesi olarak somutlaşır. Kadroların devrim mücadelesindeki belirleyiciliği, kaçınılmaz olarak kadroların devrim mücadelesinin gereklerine uygun bir bilince ve bunun somutluğu olarak belirli bir pratiğe sahip olmalarını gerektirir. Her devrim mücadelesinde ve proletarya partisinde, kadronun belirleyiciliği, **mücadelenin gerektirdiği bilince, ustalığa ve kararlılığa** sahip kadroların oluşturulması olarak ele alınır. Bu da, ister istemez, devrimci çizginin belirlediği mücadeleyi sürdürmeye uygun kadroların oluşturulması demektir. Böylece **belirli nitelikte** kadrolara sahip olmak, proletarya partisinin temel görevi ve sorunu olarak belirginleşir.

Sözcüğün tam anlamıyla, devrim mücadelesinde yer alan kadroların sayısı, **niceliği**; bu kadroların devrim mücadelesinin gereklerine uygun olmaları, **niteliği** ifade eder. Bunların karşılıklı ilişkisi, devrimci görevlerin yerine getirilmesinde belirleyicidir. Örgütlenmede nicelik-nitelik ilişkisi olarak da ifade edilen bu durum, Stalin'in ifade ettiği gibi, tüm mücadeleyi belirler. Belirlenmiş devrimci çizgiyi pratiğe uygulayacak **yeterince** kadroya sahip olmak **nicelik** düzeyi-

ni tanımlarken; bu kadroların devrimci çizginin gerektirdiği özelliklere sahip olması **nitelik** düzeyini tanımlar. Bu nedenle, hemen her durumda, devrimci çizgiyi pratiğe uygulayacak yeterde ve yeterlilikte kadroların yaratılması, her devrimci örgütün birincil sorunu olmaktadır.

Buraya kadar, sorun, salt örgütlenme sorunu olarak ortaya çıkar. Eğer böyle bir örgütlenmeyi sağlayabiliyorsanız, yani gerekli ve yeterli sayıda kadroya sahip olabiliyorsanız, mücadeleyi planlandığı doğrultuda sürdürme olanağına sahipsinizdir. Ancak devrim mücadelesinin, karşı-devrimin zoru, şiddetli koşullarında sürdürülen bir mücadele olması, kaçınılmaz olarak, bu süreçte kadroların yitirilmesine neden olur. Böylece, kadroların yeniden yaratılması ve eski kadroların yerlerinin doldurulması gündeme gelerek, kadro sorununu sürekli kılar. Bu zorunluluk, devrimin bir Halk Savaşı ile zafere ulaşacağı bizim gibi ülkelerde çok daha büyüktür. Hele ki, Öncü Savaşı'nın verilme zorunluluğu, kadro sorununu, eşi görülmedik düzeyde önemli hale getirir. Böyle bir savaşta, kaçınılmaz olarak kadroların üstlendikleri görevler ve yerine getirmeleri gereken fedakârlıklar öylesine yoğundur ki, kadroların niteliğinin temel belirleyiciliği, en yakıcı bir biçimde ortaya çıkar. Bu, aynı zamanda, karşı-devrimin kadro pasifikasyonuna yönelik tüm girişimlerinin nedeni olmaktadır.

Buraya kadar söylediklerimiz, her devrimcinin bildiği ve bilmek durumunda olduğu gerçeklerdir. Ancak, sorun pratik olarak ele alındığında, karşılaşılan sorunların bo-

yutları, hiç de konunun bu denli içsel bir sorun olmadığını ortaya koyar. Salt emperyalizmin kadro pasifikasyonu için geliştirmiş olduğu yöntemleri ve bunların uygulanması için kullandığı araçları ele almak bile, bunun nerelere kadar uzandığını göstermeye yetecektir.

Sık sık yinelenen eski bir tekerleme vardır: **Politika, güç demektir.** İşte bu söz, bizim gibi ülkelerde kadro sorununun en yatkın yönünü ortaya koyar.

Marksizm-Leninizmin devrim mücadelesinde belirleyici olarak kitleleri ve onların öncüsü olarak kadroları almasının küçük-burjuva dünya görüşü ile çarpıtılmış biçimi, “politika, güç demektir” sözü ile ortaya çıkar.

Küçük-burjuvazinin devrim karşısındaki tutumu, her zaman kendi sınıfsal konumuna uygundur. Kapitalizm tarafından sürekli olarak yoksullaşan ve mülksüzleşen küçük-burjuvazi, bu yanı ile proletaryaya yaklaşırken; diğer yandan karşısına çıkacak fırsatlardan yararlanarak büyük burjuvalar arasına girmeyi umut eder. Bu sınıfsal özelliği, küçük-burjuvaziyi sürekli olarak **güçler dengesini** gözetmeye ve buna uygun olarak tavır belirlemeye yöneltmektedir. Böylece, sözcüğün tam anlamıyla küçük-burjuva politik tutumu ortaya çıkar. Bu politik tutum, güçler dengesi kimin lehineyse, ondan yana tutum belirlemek şeklinde olup, “politika, güç demektir” sözü ile ifade edilir.

Küçük-burjuvazinin bu güç fetişizmi, aynı zamanda burjuvazinin (kapitalist burjuvazi) politik faaliyetlerinin ve ideolojik saldırılarının yönünü belirlemektedir. Nüfus içinde çoğunluğu küçük-burjuvazinin oluşturduğu her ülkede, “politik güç”, her zaman küçük-burjuvazinin tavrını belirlediği için, devletin tüm zor faaliyetinin de konusunu ve hedefini belirler. Mahir Çayan yoldaşın deyişiyle, oligarşinin “göründüğü kadar güçlü olmaması”na rağmen, kendisini sürekli olarak “dev gibi güçlü” göstermeye çalışmasının arkasında bu küçük-burjuva tutum bulunmaktadır. Bu nedenle de, oligarşi, sürekli olarak **gözdağı, demogoji ve yaygaraya** başvurarak, kendisini **güçlü göstermeye** çalışmakta ve bu yolla küçük-burjuvazinin devrim mücadelesine katılmasını engellemeye uğraşmaktadır.

Burada ülkemizdeki bir yanlış anlamayı da düzeltmek gerekmektedir. Küçük-burju-

vazi, sınıf olarak, küçük mülkiyeti ve küçük sermayeyi ifade eder. Ancak ülkemiz solunda genellikle küçük-burjuva sözcüğü, öğretmen, öğrenci, memur gibi toplumsal tabakaları tanımlamak için kullanılmaktadır. Bu toplumsal tabakaların sergiledikleri sınıf özellikleri, elbette ki küçük-burjuva sınıf özellikleridir, ama bu sınıfın gerçek özelliklerini araçsız olarak yansıtmaz. Küçük-burjuvazi, kesinkes küçük mülkiyet ve küçük sermaye ile nitelenir ve tüm sınıfsal özelliği bu küçük mülkiyeti ve sermayesi tarafından belirlenmektedir.

Küçük-burjuvazinin politik tutumu tarafından belirlenen “politika, güç demektir” ifadesi, doğrudan küçük-burjuvaziyi kazanmaya yönelik politikalarda kendi gerçekliğini bulur. Bunun soldaki yansıması ise, belli bir güç olmak için belirli bir niceliğe, “sayıya” sahip olmak ve bunun aracılığı ile politika yapmak şeklinde olmaktadır. Ülkemizde her hangi bir sol örgütün ya da girişimin, her faaliyetininin, katılımın sayısı ile ölçülmesinin gerçekliği burada yatmaktadır. Bu, aynı zamanda, soldaki faaliyetin yönünü de belirlemektedir. Bu yön, olabildiğince çok sayıda “insana” sahip olmaktır. Eski deyişle, “kafa sayısı”, neredeyse soldaki tüm faaliyetleri belirlemektedir. Böylece de, devrimci faaliyetin sürdürülmesi, “sayıya”, yani niceliğe indirgenmektedir ve “güç” kavramının ölçütü burada aranmaktadır. (Hemen her sol hareketin, kendi faaliyetleri hakkındaki yayınlarına bakılacak olursa, bu nicelik ölçütünün ne denli yaygın olduğu görülecektir. Öyle ki, hemen her faaliyet, buna katılanların sayısı ile birlikte ifade edilmekte ya da asılan bir pankart metresi ile yazılmaktadır.)...

Güç-nicelik ilişkisi üzerine söylenebilecek çok şey vardır. Bunlara ilişkin sayısız örnekler verilebilir ve hatta tüm politika sanatının, örgütlenme amacının ve yöneticiliğin niteliğini, bu niceliği bulma sanatı olduğu bile söylenebilir. Doğal olarak, her türlü fırsattan yararlanmak, geçici de olsa güvenilir kişi ve gruplarla ittifaka girmek, bu sanatın pratiği olarak algılanmakta ve bir “ustalık” olarak düşünülmektedir.

Elbette ki, pratik faaliyetlerde nicelik belli bir etkinlik demektir. Örneğin, bir protesto eyleminde ya da bir grevde yer alanların sayısının (sol yayınlarda görüldüğü gibi) 100 kişi olması ile binlerce kişi olmasının etkisi

kıyaslanamaz ve kıyaslanamayacak kadar “elle tutulur, gözle görülür” sonuçlar ortaya çıkarır. Bunları anlamamak ya da görmezlikten gelmek elbette olanaksızdır. Zaten pratikte çalışan kadronun çok iyi bildiği gibi, her zaman “zaten kaç kişisiniz ki, etkiniz ne olacak” türünden sözler bunun sonucu söylenmektedir...

Bu kavrayış, sol içerisinde şu ya da bu örgütlenmeyi tercih etmek şeklinde somutlaşır. Bunun tek sonucu, bu kavrayışın sürdürücüsü ve kendi faaliyetinin temeli yapan sol örgütlenmelerin kendilerini bir “güç” olarak gösterecek eylemlere girişmeleri ve bu eylemlerin yaratacağı varsayılan “fırsatlardan” yararlanmaya çalışmaları olmaktadır.

Ancak kitlelerin arasına girildiğinde, aynı kavrayışın, yani küçük-burjuvazinin güce yönelik tutumunun belirlediği kavrayış, kaçınılmaz olarak tüm pratik faaliyetin karşısına çıkacaktır...

Evet, herkes ne ekirse, onu biçer. Daha düne kadar kendisini belli bir “güç” olarak ortaya koyanların, ilerici, devrimci, yurtsever potansiyeli “boşa gitmesin” diye kendi çevresine çekmek için propaganda yapanların, yani “onlar kaç kişi ki” diyerek, her desteğin kendilerine yönelmesini isteyenlerin, bir süre sonra, bu kez oligarşi ile yüz yüze geldiklerinde, aynı propagandanın sonuçlarından yakınmaya hakları yoktur.

Gerçek gerçeklikte, güç-nicelik ilişkisi, egemen sınıfların yüzyıllardır egemenliklerini sürdürmek için kullandıkları ve her türlü propaganda aracı ile sürekli olarak işledikleri bir konudur. “Oligarşi çok güçlü, siz çok güçsüzsünüz”, “devletle baş edilmez”, “devletin milyonlarca silahı, milyarlarca doları var, sizin neyiniz var ki” gibi sözlerin, her zaman güç-nicelik kavrayışının üzerinde yükseldiğini herkes görebilecektir.

Güç-nicelik kavrayışı, toplumsal ilişkiler alanında öylesine geniş bir etkiye sahiptir ki, günlük yaşamda sıkça kullanılan “paran kadar konuş” türünden söz ve davranışlarda da kendisini dışa vurur. (Çünkü mevcut düzende “para” güçtür.)

Daha önce de belittiğimiz gibi, güç-nicelik kavrayışı, solda kendisini yeniden üreten ideolojik bir kavrayıştır. Ancak egemen sınıflar açısından bu ideolojik kavrayış, salt ideolojik araçlarla sürdürülen bir propagandanın ürünü olarak yaygınlaşmamaktadır.

Bu kavrayış, bir yandan toplumda geniş bir nüfusu oluşturan küçük-burjuvazinin sınıfsal tutumu ile belirlenirken, diğer yandan günlük yaşamda (maişet derdi içinde) yeniden üretilmektedir. Doğal olarak, bireylerin kendi günlük yaşamında kaçınılmaz bir ilişki olarak ortaya çıkan güç-nicelik ilişkisi, doğal ve sorgulanmayan bir ilişki olarak görülür. Bu sorgulanmama, yani kavrayışın toplumsal ilişkiler alanı içerisinde sürekli yeniden üretimi ile ortaya çıkan kendiliğinden varoluşmuş duygusu, bu kavrayışı, neredeyse “sağduyu”nun bir ifadesi olarak sunmaktadır. (Hemen her seçim sonrasında “halkımızın sağduyusu”ndan söz eden değerlendirmelerin bunca yaygın oluşunun nedeni de budur.) Böylece, bilince ve bilgiye değil, **sezgilere ve bireysel yaşam deneyimine dayanan** ölçü, ölçüt ve kavrayışlar öne geçmektedir. Özellikle kent küçük-burjuvazisi ile köylülüğün proletarya ile olan devrimci ilişkilerinde, bu bireysel yaşam deneyiminin getirdiği kavrayışlar önemli bir yer tutar.

Devrimcilerin, bu kavrayış yüzünden ödedikleri bedel, devrimci mücadeleye katılımda karşımıza çıkar. Genellikle devrimciler belli bir güç olana kadar olayları izleme yönündeki geniş kitlesel eğilim, ödenen bedelin büyüklüğünü göstermektedir. En basit bir mantık bile, bir ile birin toplanmasının iki ettiğini, bir elin tek başına bir işe yaramadığını ama iki elin “sesi” olduğunu bilir. Oysa güç-nicelik kavrayışı, birin kendi kendine ve kendi içinde iki olmasını bekler ve ancak ondan sonra katılabileceğini beyan eder. Bu da, devrimci mücadeleden uzak durmayı getirdiği gibi, herşeyin devrimcilerin iradi müdahalesi olmaksızın gelişebileceği kavrayışına ulaşır. Bunun sonucu ise, mistisizm, pasifizm ve oblomovculuktur.

“Hele şöyle bir güç olun, o zaman biz de varız” türünden sözlerin, salt nicelik yönünden ele alındığında bile, devrimci mücadele açısından ne denli anlamsız olduğu görülecektir. Çünkü devrimci mücadele, kitleleri bilinçlendirme ve devrimci bir güç haline getirme mücadelesidir. Eğer devrimci mücadelede yer alınacaksa, devrim mücadelesini bir “güç” haline getirmek için, oligarşiye karşı bir “alternatif” güç haline getirmek için yer alınacaktır. Yoksa böyle bir güç kendiliğinden oluşmayacaktır ve şayet

kendiliğinden oluşsa bile, o zaman, bugün devrimci mücadeleden uzak duran “bilinçli” insanları değil, bugünün bilinçsiz, ama yarının bilinçli kitlesini kapsayacağı açıktır. Şayet belirleyici olan güç-nicelik ilişkisi ise, o zaman devrimci mücadeleye her katılım, niceliği artıracaktır ve (bu ilişkinin kavrayışı çerçevesinde söylersek) her nicelik artışı, güç olduğunu göstereceği anlamda, yeni niceliklere yol açacaktır. Bu da, bu kavrayışın kendi içerisinde ne denli çelişik olduğunu gösterir.

“Güç-nicelik” kavrayışının ideolojik niteliği bu çelişkiye kendini yeniden ortaya koyar. Bilindiği gibi, burjuva ideolojisi, pratiğin “haklı çıkartılması” temelinde, gerçekliğin yalanlaştırılmış ifadesi durumundadır. Kişi, kendi kavrayışı ile kendi gerçekliğine yabancılaşmaktadır. Sanki kendisinin (genel olarak tüm insanların) dışında bir varlık varmış gibi, bu varlıkların, kendi dışında önce bir araya gelmesini ve kendilerini “güç” haline getirmesini beklemek, bu yabancılaşmanın en son sınırını belirler. “Tamam, sizin söyledikleriniz çok doğru, sizinle çalışmak isterim ya da en azından sizlere yardımcı olmak isterim, ancak sizler de önce birşeyler yapın” şeklinde ifade edilebilen görüşler, aynı zamanda bireyin kapitalist ilişkiler içerisinde kendi emeğine yabancılaşmasının bir yansıması durumundadır. Eğer bu sözü eden kişi ya da kişilerin devrimci mücadeleye katkısı, aynı zamanda devrimci mücadelenin gelişmesi demek olmayacaksa, yani kendilerinin dışında bir gelişim ortaya çıkıyorsa, kendileri dışında “birşeyler” yapılıyorsa, kendilerine neden gereksinme duyulacağı anlamsız olacaktır. Herkes bilir ki, bir kişi için geçerli olduğu ileri sürülen bir ölçüt, herkes için de geçerli olabilir. Bu durumda, devrim mücadelesini sürdüren tek kişi bile kalmayacaktır. Çünkü herkes, kendi dışında birşeyin varolmasını beklemek durumunda olacaktır. Oysa hiçbir şey yoktan var olmaz.

Görüldüğü gibi, “güç-nicelik” kavrayışı, sadece pratik devrimci mücadelenin engeli değil, aynı zamanda devrimci olunmasının da engeli olan bir ideolojik kavrayıştır. Küçük-burjuva dünya görüşünün ürünü olan bu kavrayış karşısında proletaryanın sınıfsal tavrı, tümüyle bilimseldir.

Proletarya, sınıf olarak, sadece kendisinin niceliğini değil, aynı zamanda burjuva-

zinin zıddı olarak bir niteliği ifade eder. Üretimdeki yeri, onu, sadece nicelik olarak değil, niceliğin belli bir nitelikle birleşmesinin ürünü olarak belirlemiştir. Tek tek işçilerin (nicelik) birleşik ve kolektif eylemi (nitelik), proletaryanın sınıfsal gücünü ortaya çıkarır. Proletaryanın kendi günlük pratiğiyle sürekli olarak sergilediği ve sürekli olarak yeniden ürettiği bu ilişki, birleşik ve örgütlü bir niceliğin nasıl bir güç ortaya çıkardığını gösterir.

“Güç-nicelik” ilişkisi doğru kavranamazsa ve küçük-burjuvazinin bu konudaki kavrayışı esas alınır, devrimci mücadelede bir dizi sapma kaçınılmaz hale gelir. Kendisini belli bir “güç” olarak göstermek isteyen ve bu yolla güçlenmeyi uman pek çok devrimci örgüt, kendi gücünü aşan ve tarihsel koşullara uygun düşmeyen bir dizi eylem yapmaya sürüklenir. Sonuç ise, devrimci mücadelenin verdiği nice kayıplar ve yitirilen zamandır.

Tüm bu belirlemelerin ışığında, belli bir niteliği ifade eden devrimci insanı, kadroyu şu şekilde belirleyebiliriz:

Tarihin belirli bir döneminde, mevcut ekonomik, sosyal ve siyasal sistemin, insanlığın ileriye doğru gelişiminin ve tarihsel ilerlemenin engeli olduğu bir dönemde, yani mevcut üretim ilişkilerinin üretici güçlerin gelişimini engellediği ve yer yer durdurduğu bir tarihsel dönemde, bu koşulların bilincinde olan ve bu koşulları ortadan kaldırmak, insanlığın tarihsel gelişiminin önünü açan, bu süreci hızlandıran insanlar, o tarihsel dönemin görev ve sorumluluğu ile hareket ederek, kendilerini devrimci olarak tarih karşısına koyarlar. Bu nitelikteki bir birey, ister politik iktidarı ele geçirilmesi sürecinde olsun, ister politik iktidar ele geçirildikten sonra olsun, yaptığı her eylemi ile devrimci niteliğini yeniden üretir ve kendini aşar. Yerinde sayan, değişmeyen bir nitelik, her zaman çürümeye ve bozulmaya uğrayacaktır. Bu nedenle de, devrimci insan, kendisini sürekli olarak aşan, yenileyen ve devrimci mücadele sürecinin öne koyduğu görev ve sorumluluğun bilincinde ve ona göre faaliyet yürüten insandır.

Devrimcilik, bireyin, tarih karşısında, içinde yaşadığı tarihsel koşullar karşısında, kendi bilinci ile belirlenen sorumluluk ve görev demektir.

Kahinlik, Falcılık, Cin Çağırma ve Geleceği Bilme Arzusu [“Ne Olacak Bu Suriye'nin Hali?”]

“Bir zamanlar”, insanlar, geleceğin ne olacağını bilmekten çok, geleceğin nasıl olması gerektiğini tartışıp geleceği biçimlendirmeye çalışırlardı. Bu zamanlar, devrimci mücadelenin geliştiği ve yaygınlaştığı dönemlerdi.

Her devrim, birleşik ve örgütlü karşı-devrim doğurarak gelişir. Dolayısıyla gelişen ve yaygınlaşan devrimci mücadele karşısında, egemen sınıflar kendi aralarındaki çelişkileri bir yana bırakarak uzlaştılar ve tüm devlet olanaklarını seferber ederek güçlü bir karşı-devrim cephesi oluşturdular. Bu karşı-devrim cephesi, kimi zaman yönetimin askerileştirilmesi şeklinde (12 Mart ve 12 Eylül’de olduğu gibi), kimi zaman MC hükümetleri ve faşist milis örgütlenmeler olarak ortaya çıktı.

Bu süreçte “gelecek” ya da “gelecekte ne olacağını bilme” sorunu, açık ve kesin biçimde hangi tarafın zafer kazanacağına ilişkin bir sorundu. Tüm taraflar ve her bir tarafın tüm bileşenleri, “gelecek”in sadece ve sadece mücadeleyle, mücadeleyi kararlılıkla ve sonuna kadar sürdürmekle belirlemediğinin farkındaydılar.

Güçler, yani devrimci güçler ile karşı-devrimci güçler eşit değildi. Maddi ve teknik olarak çok güçlü karşı-devrim cephesi (emperyalizm ve oligarşi) karşısında devrimci güçler hem dağınmak, hem de zayıflar, ama siyasal ve moral olarak üstündüler. Ancak karşı-devrim cephesi siyasal açıdan tam olarak tecrit edilemediğinden ve devrimci güçler birleşik bir cephe oluşturamadıklarından, yönetimin askerileştirilmesiyle birlikte ülke çapında başlatılan devlet terörüyle

le ezildiler ve başarısızlığa uğradılar.

12 Mart koşullarında, devrimci güçlerin siyasal ve moral üstünlüğü karşısında devlet terörü bir süre etkili olabilirdi de, devrimci mücadelenin gelişimini durdurmakta başarılı olamadı. Böylece 1974’den itibaren devrimci mücadele, siyasal ve moral üstünlüğüne dayanarak yeniden gelişmeye ve yaygınlaşmaya başladı.

“Geleceğin ne olacağını” bilmek yerine, **geleceği kurmak** için mücadeleyi sürdüren devrimci güçler, 12 Eylül askeri darbesiyle birlikte genişliğine ve derinliğine bir yeniliğiyle yüzyüze geldiler.

12 Eylül döneminin askeri terörü, bir yandan devrimci güçleri fiziki ve maddi olarak imha ederken, diğer yandan devrimci güçlerin siyasal ve moral üstünlüğünü belli ölçülerde gerilettiler. Özellikle 1980-1989 yıllarında “eski marksist”lerin başını çektiği ideolojik saldırı (“sivil toplumculuk”) ve Sovyetler Birliği’ndeki Gorbaçov’un revizyonizmi revize etme girişimi, devrimci güçlerin siyasal ve moral üstünlüğünü ideolojik bir keşmekeş içinde yitirmelerine yol açtı.

1989 yerel seçimlerinde SHP’nin %28,69 oyla birinci parti çıkarken, Demirel’in DYP’si %25,13 oy oranıyla ikinci olmuş ve iktidardaki Turgut Özal’ın ANAP’ı %21,80 oyla ancak üçüncü parti olabilmisti. SHP, Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Kayseri ve Gaziantep belediye başkanlıklarını kazanmıştı.

Böylece “sol” ve devrimci güçler bir kez daha siyasal ve moral üstünlüklerini göstermişlerdi. Ancak “ne olduysa” oldu ve birden herşey dağılmaya, bozulmaya başladı.

ISKİ skandalı, genel olarak “sol”un halk

nezdindeki siyasal üstünlüğünü yitirmesine yol açtı. Aynı zaman diliminde Sovyetler Birliği'nin dağıtılmışlığı da moralman çökerici etkide bulundu. Artık "gelecek", uğruna mücadele etmeye, hatta ölmeye değmeyecek "soyut yarın" haline gelirken, "anı yaşama", "yaşanılan anın tadını çıkarma", "somut bugün" olarak "gelecek"ın yerini aldı.

90'lı yıllar, "dünün dünle gittiği", "yeni şeyler söylemek" gerektiği söylemleriyle geçip gitti. Kamu kuruluşlarının, özellikle de devlet bankalarının özelleştirilmesiyle birlikte ortaya çıkan yeni istihdam olanakları küçük-burjuva kökenli "aydın" "sol" kesimlerin "geleceği yaratma" mücadelesinden (devrimci mücadele) kopuşlarını getirdi. Yüksek faiz (özellikle hazine bonoları), "konut kooperatifleri" ve İMKB (İstanbul Menkul Kıymetler Borsası), dönemin "in"leri olarak tüm kentli kitleleri çevreledi ve kuşattı.

1982 "Bankerler Krizi" çoktan unutulmuştu. "Dün dünle" gitmişti. Doğal olarak, yeni dönemin "in"leri hiç sorgulanmaksızın kabul gördü. Artan ithalatla birlikte artan pazarlamacılık ilişkileri yeni bir söylem, "imaj herşeydir" dönemi başlattı.

Hiçbir şey değişmeyecekmişçesine "somut bugün"de yaşanıldı. Faiz oranları her geçen gün yükseliyordu. Böylece "rantiyerlik" döneminin tüm rehaveti ve savurganlığı tüm toplumu etkisi altına aldı. "Gelecek" tüm anlamını yitirdi.

2001 Şubat Krizi'nin patlak vermesiyle birlikte "güzel ve mutlu günler" sona erdi. Bankalardaki mevduatlar artık yüksek getiri kaynağı olmaktan çıktı. Borsaya yatırılan paralar "deve" olmuş, kamu kuruluşlarının (özellikle bankaların) özelleştirilmesiyle ortaya çıkan istihdam kapıları kapanmıştı. Hemen herkesin "ne olacak şimdi" sorusunu bile sormadığı bir belirsizlik dönemi başladı.

Herkeste "istikrar" ve "huzur" arayışı başladı. "İstikrar" denilen şey, varolan gelir düzeyini sürekli kılmak, borsadaki "yatırımlar"ın getirilerini güvenceye almaktan başka bir şey değildi. Doğal olarak "istikrar"ın olduğu yerde "rahat" ve "huzur" ortaya çıkacaktı.

AKP iktidarı, bir yandan, siyasal olarak "ne olacak bu memleketin hali" sorusunu ortaya çıkartırken, diğer yandan "tek parti iktidarı"nın "istikrar" sağlayacağına inanılıyordu.

"Ne olacak bu memleketin hali" sıradan "kahvehane/meyhane muhabbetleri" (daha yaygın bir deyişle "geyik muhabbetleri") düzeyine indirgenirken, "istikrar" öne geçmeye başladı.

Günlük, saatlik ve anlık borsa haberleri ve dolar kuru, parası olanın da, olmayanın da kulaklarını diktikleri "yeni fırsatlar"ın "tiyolar" olarak toplumun her katmanına ulaşmaya başladı.

"Fırsatlar ülkesi Türkiye"de borsanın indi-bindisiyle, kurun çıktı-indisiyle yeni bir "gelecek" hesapları dönemi başladı. Ardından komplo teorileri geldi. Her şeyin arkasında bir "komplo" aranmaya başlandı. "Da Vinci'nin Şifreleri"ni çözen, köşeyi dönebilecekti!

Böylece fal baktırmalar, cin çağırımlar vs. toplumun "**geleceği bilme arzusu**" olarak yeni bir "iş kapısı" ortaya çıkardı. "Huzur" ise, anti-depresan haplarıyla sağlandı.

Artık herkesin, herşey için "ne olacak" sorusunu sorduğu ve konuştuğu bir toplumsal ilişkiler dönemine girildi. Her olay, her gelişme, "şimdi ne olacak" sorusuyla birlikte (ve komplo teorilerinin "aydınlığı"nda) ele alınmaya, konuşulmaya başlandı. Televizyonların "hararetli" tartışma programlarına çıkartılan "uzmanlar", ilgili-ilgisiz kişiler, hemen her gün, her saat "gelişmeleri" yorumlamaya başladı.

Böyle bir dönemde, nasıl ki dolar kurunun "ne olacağı" merak konusu olabiliyorsa, (ulusal ya da uluslararası) siyasal gelişmeler de "merak" konusu haline geldi. Falcılardan ve cincilerden kendi somut yaşamları için "üyo"lar alma alışkanlığı edinmiş bir toplum, kaçınılmaz olarak bu "merak"ını, "**geleceği bilme arzusu**" olarak yaygınlaştırdı.

"Geleceği" yaratma ve kurma iradesi ya da bilincinin yerine, "somut bugün" temelinde "geleceği bilme arzusu"nun geçmesi, bir kez daha "kahinlik" isteklerini hortlattı ve "kahinler"e yeni iş olanakları yarattı.

Tarih, "arka oda"da nelerin döndüğünü, hangi entrikaların yapıldığını bilme "arzusunu"nun aleti haline gelirken, "yakın tarih", "Cumhuriyet tarihi" "vay canına..." dedirtecek türden söylemlere kurban edildi. Bütünsel bir tarih bilgisine ve tarihsel bakış açısına sahip olmayan bir "master öğrencisi", neredeyse tüm "sol"un "tarih uzmanı" olarak başköşeye yerleştirildi.*

1980'lerde büyük kentlere göç eden, giderek TOKİ binalarında "kentlileşen" yeni bir toplum kesimi bu "bilgiler"nin, "komplo teorileri"nin ve "geleceği bilme arzusu"nun (kahinlik) yeni tüketici kitlesini oluşturdu. Eski "kentliler", yani eski yerleşik kent küçük-burjuvazisi ve aydın kesimi çokbilmiş havalara içinde, bu yeni tüketici kitleyi doyurmaya başladı. *Taraf* ve *Radikal* gazeteleri bu çokbilmiş eski kentli küçük-burjuvaların "yayın organı" olarak ortaya çıktı.

Bir dönem, Ergenekon operasyonları ve "neler olmuş neler" masallarıyla geçerken, "Kürt sorunu", "şehit haberleri", giderek "gelecek"le ilgili beklentiler yaratmaya başladı. Daha somut ifadeyle, "ne olacak bu terörün sonu" merak konusu haline geldi. AKP'nin ilk iktidar günlerinde bolca ve çokça konuşulan "takiyye" konusu unutuldu. Amerikan emperyalizminin Irak işgali, Saddam Hüseyin'in idam edilmesiyle birlikte her türlü önemini ve merak konusu olma özelliğini yitirdi. 2007 Mortgage Krizi'nin, kredi kartları ve tüketici kredileriyle "teğet" geçmesiyle birlikte, iç siyasal gelişmeler sadece "kaset komploları"na duyulan ilgi olarak "merak" konusu haline geldi.

İşte bu ortamda "Arap Baharı" başladı.

Kimileri "Arap Devrimi" diyerek geniş halk kitlelerinin ilgisini ve merakını uyandırırken, kimileri "derin" tahliller yaparak "gelecek" hakkında kahinlik yapmaya soyundu.

Mısır'daki "Tahrir Meydanı" eylemlerinin günlerce sürmesi karşısında "merak" arttı. Televizyonlara çıkan "uzmanlar" tarafından kışkırtılan bir bahis ortamı oluşturuldu. "Mübarek gidecek mi? Kalacak mı?"; "Ne kadar dayanacak?"; "Ülkeden kaçtı mı?"; yabancı bankalarda "kaç milyar doları var?" türünden basit ve kaba sorular etrafında yapılan "uzman tartışmaları", "geleceği bilme arzularını" tahrik etti.

Ardından, başbakanın "NATO'nun ne işi var Libya'da" söylemiyle başlayan, ardından "binlerce masum sivil" Libya'dan "tahliye"

etmek için donanmanın harekete geçirilmesiyle birlikte, "Kaddafi'nin sonu" ya da "Ne olacak Kaddafi'nin hali" "merak" konusu haline geldi.

Artık gelişen her ulusal ya da uluslararası olay, borsadaki hisse senedinin ne zaman ve ne kadar yükseleceğini "bilme arzusu"yla eş düzeyde bir olay haline geldi.

Kaddafi'nin dünyanın gözü önünde linç edilmesi karşısında (tıpkı Saddam Hüseyin'in iki oğlunun, Cengiz Çandar'ın sözleriyle, "tavuk gibi" başları kesilerek öldürülmesi ve Saddam Hüseyin'in uyduruk bir dava sonucunda idam edilmesi olaylarında olduğu gibi) hiçbir şey olmamış gibi davranan insanlar, Suriye'deki gelişmeler karşısında bir kez daha "geleceği bilme arzusu"yla "kahinler"den medet umar hale geldi.

"Ne olacak Suriye'nin hali?"

"Beşer Esad iktidarda kalabilecek mi?"

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın sözüyle "Suriye halkı", Beşer Esad yönetimini "ne zaman devirecek?" gibi sorular "medya"da "sorgulanırken", birden ortaya çıkıveren "Kuzey Suriye"de Kürt "sorunu" ("Batı Kürdistan" sorunu) yeni bir "merak" konusu haline geldi. Böylece bir kez daha "geleceği bilme arzusu" depreşti. Suriye konusunda ne söylenirse söylenir, bu "meraklı" soruları yanıtlamayan değerlendirmeler dinlenilmez hale geldi.

Şimdi bizden, şu "esamesi okunmayan" devrimcilerden beklenen, bu "meraklı" kesimlerin "merakını" giderecek yanıtlar vermektir.

Beşer "Esed" gider mi? Giderse "ne olur"? Kuzey Suriye'de Kürtler özerklik ilan eder mi? Ederse, bu "Türkiye Kürdistanı"nda nasıl sonuçlar yaratır? "Emsal" oluşturur mu?

Ya da Suriye parçalanır mı? "Sünniler"in ("Müslüman Kardeşler"in) iktidara gelmesi için uğraşan AKP iktidarı bu parçalanma karşısında ne yapar? Yeni bir "Kürt özerk bölgesi"nin oluşmasına "izin" verir mi? "Özgür Suriye Ordusu" denilen "silahlı muhale-

* Ayşe Hür adlı bu kişi, "*Taraf*" gazetesinde son birkaç yılın "yıldızı" olarak parladı. Ta ki, yine "*Taraf*" gazetesinde "ünlü" Halil Berktaş'ın, bu zatın bilgisizliğini ortaya koyarak ipini çekene kadar bu "yaldızlı tarih araştırmacısı" parlamayı sürdürdü. Ama bu da bir "kayıp" sayılmaz. Çünkü bu "yaldızlı" dönemdeki "ününden" yararlanarak TRT'de bir program kapmayı da başardı.

** "Medya"yı yakından izleyenlerin çok iyi bildiği gibi, AKP ve yandaşları "Esad" yerine "Esed" demektedirler. Çünkü Arapça "Esad" "aslan", "Esed" ise "sadedetli" anlamına geliyormuş. Beşer Esad'ı "aslan" diye çağırarak yerine, "katliamların karşısında mutlu olan kişi" olarak sunmak AKP'nin daha çok işine gelmiştir. Tıpkı PKK'nin, resmi söylemde "Pe-Ka-Ka" olması gibi çocuksu bir "psikolojik savaş" yöntemi.

fet”, AKP’nin denetimi altında “Kürt özerk bölgesi”ni yok etmek için harekete geçer mi? Bu “muhalafet”e “Türkiye devleti” ne kadar güvenebilir? vs. vs..

Eğer yazınızda ya da konuşmanızda, bu ve benzeri sorulara belli bir yanıt veremiyorsanız, yani “meraklıları” tatmin edemezseniz, açıktır ki, sizi dinleyecek bir insan topluluğu (belki 3-5 kişi bile) bulamayacaksınız.

Kahinlik, “müneccimlik” (“astrologluk”) yeniden revaçtadır.

Bugün ve gelecek için, geleceği biçimlendirmek için etkin bir eylemde bulunmayan ya da bulunmayı bile düşünmeyen, edilgenliği (eski deyimle “pasifliği”) içselleştirmiş, ama herşeye rağmen “geleceği bilme arzusu” ile yanıp tutuşan bir “kitle” karşısında yapılacak en “popüler” iş müneccimlikten başka bir şey değildir.

Oysa **tarihi insanlar yapar, insanlar tarafından yapılır.*** Tarihi yapacak olan insan öznesi ortaya çıkmadığı sürece, tarih, tarihin yapıcısı gerçek insanların dışında ve üstünde yer alan, sadece kendi çıkarlarını esas alan egemen sınıflar, egemen güçler tarafından yapılır.

Suriye somutunda konuşursak, öncülüğünü Recep Tayyip Erdoğan’ın yaptığı varsayılan “dış güçler” Suriye’nin geleceğini belirlemek için harekete geçmişlerdir. “Özgür Suriye Ordusu” ya da Recep Tayyip Erdoğan’ın “Suriye halkı” dediği “insanlar”, sadece bu “dış güçler”in desteğinde ve sadece onların istek ve çıkarları doğrultusunda “tarih sahnesine” çıkmışlardır. Açıktır ki, burada bir ülkenin “tarihi” yazılmaktadır. CIA ve MİT ajanlarının yönetiminde silahlandırılmış ve harekete geçirilmiş silahlı “muhalafet” hareketinin amacı tek ve yalındır: Suriye’deki son Baas iktidarını sona erdir-

* Marks şöyle yazar: “İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar, ama kendi keyflerine göre, kendi seçtikleri koşullar içinde yapmazlar, doğrudan veri olan ve geçmişten kalan koşullar içinde yaparlar. Bütün ölmüş kuşakların geleneği, büyük bir ağırlıkla, yaşayanların beyinleri üzerine çöker. Ve, onlar kendilerini ve şeyleri, bir başka biçime dönüştürmekle, tamamıyla yepyeni bir şey yaratmakla uğraşır görüldüklerinde bile, özellikle bu devrimci bunalım çağlarında, korku ile geçmişteki ruhları kafalarında canlandırır, tarihin yeni sahnesinde o saygıdeğer eğreti kulikle ve başkasından alınma ağızla ortaya çıkmak üzere, onların adlarını, sloganlarını, kuliklarını alırlar.” (Marks, *Louis Bonaparte’in 18 Brumaire’i*.)

mek.

Bir bütün olarak “Arap Baharı” denilen ve tümüyle “dış güçler” tarafından harekete geçirilen “iç dinamikler”in ürünü olan “olaylar dizisi”, hiç tartışmasız, 23 Temmuz 1952 yılında Abdülnasır ve arkadaşlarının Mısır’da İngiliz emperyalizminin kuklası olan Kral Faruk’u devirmeleriyle başlayan bir tarihsel sürecin son halkasını oluşturmaktadır.

23 Temmuz “Özgür Subaylar”ın askeri darbesiyle birlikte yeni bir dönem başlamıştır. Bu yeni dönem, emperyalist güçler tarafından cetvelle paylaşılmış Arap halkının “birlik” ve anti-emperyalist kalkınma arayışına giriştiği bir dönemdir. Bu dönemin başlığı, “Arap ülkelerinde Arap milliyetçiliğinin yükselişi ve Baas iktidarlarının kuruluşu”-dur.

İlk “milli” eylem, 26 Temmuz 1956’da Suveyş Kanalı’nın millileştirilmesidir. Bu tarihten itibaren, gerek Mısır’daki Nasır iktidarı, gerekse diğer ülkelerde ortaya çıkacak olan Baas iktidarları (Suriye ve Irak) emperyalist ülkelerle ilişkilerini büyük ölçüde koparmışlar ve “milli ekonomi” dönemine girmişlerdir.

Açık ifadesiyle, Mısır, Suriye ve Irak’taki Baas iktidarları** (Libya’daki Kaddafi yönetimi de dahil) günümüze kadar bu ülkeleri (Sovyetler Birliği’nin etkin desteğiyle) emperyalist dünya pazarının dışına çıkarmışlardır. Emperyalizmin en büyük sorunu “aşırı-üretim”dir. Yani Pazar sorunudur. Dolayısıyla Baas iktidarlarının kendi ülkelerini emperyalist dünya pazarının dışına çıkartmış olmaları, emperyalizmin pazar sorunu açısından giderek önem kazanan bir yere sahiptir.

Bugün yaşanan ve yaşanılmaya devam edecek olan süreç (şu ünlü “Arap Baharı”), Arap ülkelerindeki Baas rejimlerini yıkarak, **bu ülkeleri emperyalizmin açık pazarı haline getirme** sürecidir. Bu boyutuyla, Baas iktidarlarını yıkmaya yönelik her türlü girişim, bu pazardan “pay kapma” heveslisi her

** Bilineceği gibi, Mısır, Suriye ve Irak’taki Baas iktidarlarının varlığı bayraklarındaki yıldızlarda simgelenmiştir. Mısır, uzun yıllar tek yıldızlı Arap bayrağını kullanırken (ki Enver Sedat döneminde kaldırılmıştır), Suriye iki yıldızlı, Irak üç yıldızlı bayrağı kullanmıştır. Emperyalizmin Arap ülkelerine müdahalesinin hedefi, bir bakıma, bu yıldızları Arap bayrağından söküp atmaktır.

kesimi harekete geçirmiştir. Türkiye'nin, daha tam ifadeyle, feodal-tüccar zihniyetinin bu olaylar karşısındaki "pro-aktif" hareketi, bu yeni emperyalist pazardan pay kapma arzusundan başka bir şey değildir.

Bu nedenle, soru, son Baas "kalesi" olan Suriye'deki Beşar Esad iktidarının yıkılıp yıkılmayacağı değil, Suriye'nin (ve diğer Baas ülkelerinin) emperyalist güçler tarafından nasıl paylaşılacağıdır.

İkinci soru ise, bu yeni pazarların güvenliğinin nasıl sağlanacağı sorusudur. Bu soru, aynı zamanda İsrail'in güvenliği sorunu da içerir. Baas sonrası Mısır ve Suriye'de iktidara gelecek olan islamcılar, söylemsel olsa bile, "yahudi düşmanlığı" ve geçmişten miras alınan "Arap milliyetçiliği" ciddi bir "güvenlik" sorunu yaratmaktadır.

İşte bu iki soru, özellikle ikincisi, aynı zamanda "bu coğrafya'da, hem pazarların, hem de İsrail'in güvenliğini sağlayacak olan yeni bir ilişki düzeyinin ortaya çıkmasını kaçınılmazlaştırmıştır. "Kuzey Irak" ve "Kuzey Suriye"deki Kürt nüfus ya da "Büyük Kürdistan"ın kurulması olasılığı da bu "güvenlik" gerekliliğinden türemektedir.

Bütün bunlar gerçekleşebilir mi?

"Meraklı" olanların mutlak olarak yanıtlanmasını isteyecekleri soru da budur!

Verilebilecek yanıt, elbette, "gerçekleşebilir" olacaktır. Diğer ifadeyle, Baas iktidarlarının yıkılması ne denli emperyalizmin pazar sorununun bir sonucuysa, o denli emperyalizmin etkin desteğiyle gerçekleştirilecektir.

Emperyalizme karşı, Arap ülkelerinin emperyalizmin "yeni" pazarları olarak ele geçirmesine karşı anti-emperyalist bir direniş, bir karşı duruş olmadığı sürece, emperyalizmin "niyetleri"ni gerçekleştirmesinin önünde nerdeyse hiçbir engel bulunmamaktadır.

Emperyalizm, bir ülkeyi kendi pazarı ya da sömürgesi haline getirmek için sadece iki yöntemi bilir ve tanır: Ya doğrudan o ülkeyi **işgal etmek** ve yönetmek; ya da **işbirlikçiler aracılığıyla** mevcut iktidarı devirerek, bu işbirlikçiler aracılığıyla ülkeyi yönetmek.

Bugün Mısır ve Suriye'de, Amerikan emperyalizmi, "Müslüman Kardeşler" örgütlülüğü şemsiyesi altında, Arap küçük esnaf ve tüccar kesimiyle işbirliğine girmiştir. Dün (1979) İran'da, emperyalizme rağmen, molalarla iktidara gelen bu "orta sınıf", bugün emperyalizmin işbirlikçisi olarak Mısır ve Suriye'de iktidar "adayı"dır. Suriye'de açıkça görüldüğü gibi, bu işbirlikçi "orta sınıf" çok kolaylıkla emperyalistler tarafından silahlandırılmakta ve silahlı bir güç haline getirilebilmektedir. Bu nedenle, bu "yeni" işbirlikçi kesimlere karşı silahlı mücadele dışında herhangi bir mücadele tarzı bulunmamaktadır.

Evet, tarihi insanlar yapar. Ama tarihi yapacak olan insanlar, tarihin kendi önlerine koyduğu görevleri yerine getirme azim ve kararlılığında olmadıkları sürece, dış güçlerin basit oyuncağı olmaktan öteye geçemezler.

Asıl olan Suriye'deki son Baas iktidarının emperyalizm ve silahlı işbirlikçileri tarafından devrilip devrilmemesi değil, yeni işbirlikçi iktidara karşı, anti-emperyalist bir mücadelenin yürütülüp yürütülmeyeceğidir. Beşar Esad iktidarının böylesi bir anti-emperyalist mücadeleye öncülük edebilmesi olanaksızdır. Bunun en yalın kanıtı, bundan 3-4 yıl öncesine kadar Beşar Esad yönetiminin doğrudan Türkiye (ve Recep Tayyip Erdoğan) aracılığıyla emperyalizmle uzlaşma arayışında bulunmuş olmasıdır.

Şüphesiz her şey "karanlık" değildir. Amerikan emperyalizminin Irak işgali sonrasında olduğu gibi, Baas dönemi direniş için yeni bir temel oluşturabilmektedir. Böyle bir direnişin Suriye'de de ortaya çıkması olasıdır. Ama bu mücadele uzun ve kanlı bir mücadele olacaktır. Asıl olan da, böylesi bir mücadeleye girişme kararlılığında olan halk kitlelerinin ortaya çıkmasıdır. Bizde olduğu gibi, geniş halk kitlelerinin "tüketim ekonomisi" içinde pasifize edilmesi de olasıdır. Bu da, emperyalizme ve yerli-yeni işbirlikçi sınıflara karşı mücadeleyi belli ölçülerde engellenecekse de, uzun dönemde bu işbirlikçi iktidarların parçalanması kaçınılmazdır.

Savaş, Psikolojik Harekât ve Suriye

“Savaş, hasmı irademizi yerine getirmeye zorlayan bir şiddet hareketidir.

Şiddet, şiddeti göğüslemek için, bilim ve sanatların buluşları ile silahlanır. Gerçi kaydedilmeye değmez bazı ufak tefek sınırlamaları devletler hukuku yasaları adı altında kabul eder ama, bunlar uygulamada savaşın gücünü zayıflatmaz. Şiddet, yani fizik kuvvet (çünkü devlet ve kanun kavramlarının dışında manevi kuvvet diye bir şey yoktur), böylece savaşın **aracı** olmaktadır; **ereği** ise düşmana irademizi zorla kabul ettirmektir...

İnsancıl kişiler belki kolaylıkla, düşmanı çok kan dökmekten silahsızlandırmanın ve yenmenin etkin bir yöntemi bulunduğunu ve gerçek savaş sanatının bu amaca yöneldiğini düşünebilirler. Ancak bu istenilir bir şey gibi görünmesine karşın, aslında bir çırpıda bir kenara itilmesi gereken bir yanılgıdır. Savaş gibi tehlikeli bir işte, iyi yüreklilikten gelen hatalar başa gelebilecek şeylerin en kötüsüdür. Fizik gücün sonuna kadar kullanılması hiç bir zaman zekanın kullanılmaması anlamına gelmediğinden, bu fizik gücü acımadan kullanan ve kan dökmekten çekinmeyen taraf, aynı şekilde hareket etmeyen diğer tarafa oranla avantajlı bir durum elde eder. Neticede de iradesini hasmına kabul ettirir. Böylece her iki taraf da aynı şeyi düşündüğünden, birbirlerini aşırı hareketlere iterler ve bu aşırılıklar karşı tarafın güç ve direncinden başka bir sınır tanımaz...

Düşmanın irademize boyun eğmesi için, onu kendisinden istediğimiz fedâkarlıktan daha elverişsiz duruma sokmamız gerekir. Bununla birlikte, durumunun elverişsizliği geçici olmamalı, hiç değilse öyle görünmemelidir, aksi halde, düşman daha elverişli bir anı kollar ve teslim olmaz. Bu itibarla, savaş faaliyetinin devamının düşmanın durumunda meydana getireceği her değişikliğin, hiç değilse teorik olarak, kötüye doğru olması gerekir. Savaş halinde bulunan bir kimse için en kötü durum, tamamen etkisiz hale geldiği durumdur. Öyleyse düşmanı bir savaş hareketi ile irademize boyun eğecek duruma getirmek istiyorsak, ya onu gerçekten silah-tan tecrit etmek, ya da kendisini öyle bir tehdit altında hissedeceği bir hale getirmek gerekir.” (Carl von Clausewitz, *Savaş Üzerine*.)

Savaş teorisinin gelmiş geçmiş en büyük ustalarından olan Clausewitz’in yukardaki değerlendirmelerinde iki ana unsurun öne çıktığını görürüz: a) İrade, yani savaşıma, savaşı sürdürme iradesi; b) Şiddet, yani fiziki güç. Bunlardan birincisi, hem savaşın amacı, hem de savaşı başlatmanın ve sürdürmenin temel unsurudur.

Savaşın (askeri savaş) amacı, düşmana kendi irademizi kabul ettirmeye, kendi ira-

demize boyun eğmesini sağlamaya yönelik bir şiddet eylemi olduğu için, işin içine sürekli olarak psikolojik unsurlar girer. Clausewitz’in sözleriyle, karşı tarafın (düşman olarak tanımlanan kesimin) kendisinin çok zor duruma düşürüldüğünü, eğer karşı tarafın (savaşı sürdüren diğer tarafın) iradesine boyun eğmediği, yani karşı tarafın isteklerini yerine getirmediği takdirde çok daha ağır bedeller ödemek durumunda kalacağını dü-

şünmeye başlaması savaşın amacına ulaşmanın en önemli adımlarından birisidir.

Savaş teorisine göre, düşmanı (karşı tarafı) böyle bir duruma ve düşünceye sevk edebilmenin en temel ve etkili yöntemi, onu silahtan tecrit etmekten geçer. Düşmanı silahtan tecrit etmek içinse, etkin olarak kullandığı ya da kullanabileceği fiziki güç araçlarını (ordu, yani silahlı insanlar ve silah) imha etmek ya da bunları kullanamaz hale getirmektir.

İşte savaşta “psikolojik harekât”ların başladığı yer de burasıdır.

“Psikolojik savaş” ya da “psikolojik harekât”, düşmanın savaşma iradesini, doğrudan silahlı güçlerini imha etmeksizin, zayıflatmaktır. Bu da insan unsurunun, yani silahlı güçlerin moralinin bozulması, kendilerini tehdit altında hissetmeleri ya da savaş sürdürseler bile *zafer kazanamayacaklarına* inanmalarının sağlanması demektir.

1991’deki “I. Körfez Savaşı”ndan günümüze kadar sürüp giden emperyalist saldırganlığın ortaya çıkardığı tüm savaşlarda “psikolojik harekât” hemen hemen tüm savaş sürecinin büyük bir bölümünü oluşturmuştur.

“Psikolojik harekâtlar”ın birinci aşaması, doğrudan emperyalist ülkelerin kamuoyuna yönelik olmuştur. Burada amaç, “düşman” ilan edilen ülkenin ya da yönetimin kendi kamuoyu tarafından “büyük düşman” olarak “algı”lanmasını sağlamaktır. Böylece kendi kamuoyunun desteği kazanılmış olmaktadır.

İkinci aşama ise, doğrudan düşmana yönelik, düşmanın iradesini, savaşma isteğini ortadan kaldırmaya yönelik “psikolojik harekâtlar”dır.

Burada ilk unsur, düşman ilan edilen ülkenin ya da yönetimin elinde bulundurduğu bazı savaş araçlarını etkisiz hale getirmeye yönelik dezenformasyonlardır. “Kitle imha silahları” konusunda kopartılan büyük gürültülerin amacı, böylesi bir durumu, yani karşı tarafın elindeki bazı savaş araçlarını kullanamaz hale getirmek olmuştur. Dün Saddam Hüseyin’e yönelik yürütülen bu psikolojik kampanya, bugün “kimyasal silahlar” bağlamında Beşar Esad yönetimine karşı da yürütülmektedir. Böylece karşı tarafın (Saddam Hüseyin ya da Beşar Esad) elindeki “kitle imha silahlarını” kullanma iradesi kırılmaktadır. Burada, büyük bir “medya

propagandası” söz konusudur. Oysa “kitle imha silahları” denilen (ya da Suriye olayında olduğu gibi “kimyasal silahlar”) “savaş araçları”na sahip olan ülkeler, bu araçları olası bir savaşta kullanmak amacıyla sahip olmuşlardır. Dolayısıyla, *önsel olarak*, savaş girdiklerinde bu “savaş araçları”nı kullanma iradesine sahiptirler. Yürütülen “psikolojik harekâtlar”la bu önsel olarak varolan irade ortadan kaldırılmaktadır. Suriye olayında görüldüğü gibi, Beşar Esad yönetimi elindeki “kimyasal silahları”, “dış saldırı dışında” kullanmayacağını ilan etmek zorunda kalmıştır.

İkinci unsur, Irak işgalinde ve Libya olayında görüldüğü gibi, silahlı güçlerin etkisizleştirilmesi amacıyla, yani moralini bozmak amacıyla, insanların satın alınmasıdır. Böylece, birbiri ardına “yönetimin en etkili unsurları” saf değiştirmeye başlar. Kimi zaman bir büyükelçi, kimi zaman bir general, kimi zaman bir askeri birlik satın alınarak saf değiştirmesi sağlanır. Burada para ana unsur olmakla birlikte, belirleyici unsur karşı tarafın savaş kaybedeceği düşüncesinin egemen kılınmış olmasıdır. Bugün Beşar Esad yönetiminin karşı karşıya kaldığı en büyük “tehdit”, “*er ya da geç*” bu *savaşı kaybedeceğine* inanılmasıdır.

Bugün Suriye’ye ilişkin “Türk medyası”nda çıkan haberlerin ana konusu, neredeyse sadece Beşar Esad yönetiminin “er ya da geç” savaşı kaybedeceğine ilişkindir. Televizyonlara çıkartılan “yorumcular” tarafından özellikle bu konu işlenmektedir. AKP iktidarının “danışmanları”, bu yöndeki psikolojik savaş unsurlarının tek tek piyasaya sürülmesini sağlarken, aynı zamanda eski dönemde kullanılmış, kullanım süresini doldurmuş “psikolojik savaş unsurları”nı geri çekerek, yeni ve taze güçleri piyasaya sürmektedir. (Örneğin, *Milliyet*’ten Aslı Aydıntaşbaş ve *Hürriyet*’in Ankara Temsilcisi Metehan Demir* ilginç “kişilikleri”yle Suriye’ye

* Metehan Demir özellikle ilginç bir “kişilik”tir. 1990 yılında Hava Harp Okulu’ndan mezun olan ve dört yıl sonra Hava Kuvvetleri’nden ayrılan bu “kişilik”, ABD Dışişleri Bakanlığı ve Pentagon tarafından özel olarak eğitilmiş görünmektedir. 2000 yılında Washington’da “Amerikan Dış Politika Dinamikleri” programından “sertifika” aldığı söylenen Metehan Demir, 2003 yılında İngiliz Savunma Akademisi’nde “Strateji, Diplomasi ve Savaş Taktiklerinin Günümüz Yöntemlerine Uyarlanması” konusunda yüksek lisans yapmıştır. Bugün Hürriyet gazetesinin Ankara Temsilcili-

yönelik “medya”daki “psikolojik harekât”ın ana unsurları durumundadırlar.)

Burada “hedef kitle”, bir taraftan “ilgili ülkenin” kamuoyu ve silahlı güçleri iken, diğer taraftan “ilgilenen ülkenin” kamuoyudur. Yugoslavya’nın parçalanması sürecinde, Irak işgalinde ve Kaddafi olayında birbirinin kopyası olan dezenformasyon haberleri, bu kez Suriye’ye yönelik saldırıda kullanılmaktadır. İlk üç olayla “başarılı” olduğu kabul edilebilecek olan bu dezenformasyon (ya da “psikolojik harekât”), görülen odur ki, Suriye olayında da etkin biçimde işlevini yerine getirmektedir. Burada önemli olan Suriye kamuoyuna ve silahlı güçlerine yönelik “psikolojik saldırı”dan daha çok, “ilgilenen ülkenin” kamuoyuna, yani Türkiye kamuoyuna yönelik “psikolojik harekât”tır.

Türkiye kamuoyuna yönelik “psikolojik harekât”ın temel amacı ise, Suriye’ye yönelik her türden (örtülü ya da açık) müdahaleye karşı kamuoyunun tepkisini pasifize etmektir. Bir ölçüde Suriye’ye müdahale edilmesine karşı çıkan kesimlerin hareketsizleştirilmesinde başarılı da olunmuştur.

Suriye’ye yönelik askeri müdahalenin en tipik özelliği ise, Amerikan emperyalizminin 1980’lerde Nikaragua’da etkin biçimde uyguladığı “kontra örgütlenmesi”nin yaratılmış olmasıdır. “Rejim muhalifleri”, özellikle “Müslüman Kardeşler”, tipik kontra-gerilla yöntemleriyle savaşmak için örgütlenmiş ve silahlandırılmıştır. Geçmişte “kontra-gerilla”, gerilla savaşına karşı “örtülü operasyonlar”ın aracı olarak kullanılmıştır. Bu bağlamda, “kontra-gerilla”, özellikle “ölüm mangaları” ya da faşist milis örgütlenmeleri yaratarak, doğrudan “rejimin savunucusu” yasadışı bir güç olarak, gerillanın arka-cephesine saldırılar yöneltmek için kullanılırdı. Bugün ise, benzer bir örgütlenmeyle doğrudan “isteymeyen rejimler”e karşı “istikrarsızlık yaratma” ve saldırı amacıyla kullanılmaktadır. Gerek örgütlenme tarzları, gerek silahlandırılmaları, gerekse de savaş yöntemleri “kontra-gerilla” faaliyetlerinin tipik bir kopyası durumundadır. Nikaragua’ya yönelik “düşük yoğunluklu savaş”ta Honduras bir “kontra

üs bölgesi” olarak kullanılırken, bugün Suriye’deki “rejim muhalifleri”nin üs bölgesi Türkiye olmaktadır.

Burada “rejim muhalifleri” olarak “kontra”laştırılan unsurlar, tümüyle paralı askerler durumundadır. Ancak sadece “para”yla “motive” edilmiş değillerdir. Bu paralı askerlerin (“rejim muhalifleri”) en temel özelliği, şu ya da bu nedenle mevcut siyasal yönetime karşı düşmanlık duygusuna sahip olmalarıdır. Geçmiş yıllarda Baas yönetimine karşı iki büyük silahlı isyanı gerçekleştiren “Müslüman Kardeşler” bunun için uygun bir temele sahiptir. Böylece Baas yönetimine düşman olan “Müslüman Kardeşler”, “dış güçler”in, özellikle Amerikan emperyalizminin açık desteğiyle harekete geçirilmişlerdir.

Bu “operasyon”da, “Müslüman Kardeşler”e mensup “kontra”ların ailelerinin “korumaya” alınması ilk adımı oluşturmuştur. Henüz ciddi bir çatışma söz konusu değilken, Türkiye’de “çadır kentler”in hazırlıklarına girişilmesi, bu ilk adımın ürünüdür. Bugün bu “çadır kentler”e ya da “konteyner kentlere” yerleştirilen “sivil sığınmacılar”, neredeyse tümüyle “kontra” aileleridir. (“Suriye Özgürlük Ordusu”nun önde gelenlerinin aileleri Reyhanlı, İslahiye vb. kentlerde evlere yerleştirilmiştir.)

İşte böylesi bir “kontra operasyonu” koşullarında, “Strateji, Diplomasi ve Savaş Taktiklerinin Günümüz Yöntemlerine Uyarlanması” üzerine master yapmış “kişilik”ler kolayca piyasaya sürülebilmekte ve revaç görebilmektedir.

Açıktır ki, savaş, sadece “savaş alanında” silahlı güçlerle yürütülen askeri bir savaş değildir. Her savaş gibi, Suriye “savaşı” da, politikanın bir devamıdır. Bu açıdan ele alındığında, Suriye’ye yönelik “kontra savaş”, “ilgilenen taraflar”ın politik amaçlarını gerçekleştirmenin aracı olarak kullanılmaktadır. Bir bütün olarak emperyalizm, siyasal olarak “Arap milliyetçiliği”nden (Baas) “sonsuza kadar” kurtulmayı amaçlarken, ekonomik olarak eski İngiliz ve Fransız sömürgelerini yeniden emperyalist dünya pazarının bir parçası haline getirmeyi amaçlamaktadır. Türkiye’nin, daha tam ifadeyle, AKP’nin “amacı” ise, kendi feodal-tacirleri için yeni bir “ticaret alanı” açmak ve bu yolla Arap ülkelerine yönelik ticareti artırmaktır. İdeolojik planda “yeni-osmanlılık” olarak orta-

ği “görevini” ifa eden bu “kişilik”, tüm “savaş bilgisini” Suriye olayıyla birlikte “kamuoyunun hizmetine” sunmaktadır. Bunun yanında Recep Tayyip Erdoğan’ın yağdanlığı görevini de yerine getirmektedir. Son günlerdeki işi ise, Londra Olimpiyatları’nda “Türkiye’nin büyük zaferi”nin psikolojik altyapısını oluşturmaktır.

ya konulan bu amacın, gelişen Avrupa krizi koşullarında daralan ihracat hacmi karşısında bir cankurtaran işlevi göreceği varsayılmaktadır.

Gerçeklikte, ortaya çıkacak olan pazar, sadece ve sadece emperyalizmin pazarıdır. AKP'nin feodal-tacir kesiminin bu pazardaki rolü, Türkiye iç pazarındaki emperyalist şirketlerin (Carrefour, Metro, Real, İkea, Tesko-Kipa vb.) taşeronu ve tedarikçisi rolünden çok farklı olmayacaktır.

Şüphesiz Suriye, savaş ve politikadan söz edilince, "Kuzey Suriye sorunu"ndan söz etmemek olanaksızdır. Bir dönem AKP "medya"sı tarafından Suriye Kürtleri'nin nasıl ezildikleri, "vatandaşlık hakları"nın bile olmadığı vs. propagandası yapılmışsa da, iş "ciddiyete" binince, birden Suriye Kürtleri'nin

"oldu-bitti"sine "izin verilmeyeceği" ulu orta söylenmeye başlanmıştır. Kimilerinin iddia ettiği gibi, Amerikan emperyalizminin "Büyük Ortadoğu Projesi"nin bir parçası olarak "Büyük Kürdistan" kurma amacından söz edilebilse de, AKP iktidarının "yeni-osmanlı vizyonu"nun böyle bir öngörüsü olmadığı açıktır. Bu da, AKP'li tefeci-tüccarların umdukları ile bulacakları arasındaki çelişkiyi açık biçimde ortaya koymaktadır. Çünkü savaş, yalın biçimde iki ya da üç silahlı gücün karşılıklı muharebe etmeleri değildir. Savaşın politik içeriği, kaçınılmaz olarak, her türlü politik gelişmenin önünü açar. Çok bilinen halk deyişiyle, "Dimyata pirince giderken, evdeki bulgurdan olmak" böylesi "kontra" savaşlarının olası sonuçlarından birisidir.

“Üsttekiler” ya da “Bir Zamanlar” Oligarşi

“Bir zamanlar” oligarşiden söz edilirdi. Üretici güçlerin gelişiminin mevcut üretim ilişkileri tarafından engellendiği dönemden itibaren ortaya çıkan ve ekonomik ve politik egemenlik kurarak, bu dönemde devlete –ki devletin yapısı kaçınılmaz olarak sınıfsaldır– egemen olan sömürücü sınıf ya da sınıfların irileşmiş kesimine oligarşi denir(idi).

Yine “bir zamanlar” Mahir yoldaş oligarşik yönetimi (oligarşik dikta) şöyle tanımlıyordu:

“Bizim gibi ülkelerdeki oligarşik dikta ise, sadece finans kapitalin damgasını taşımamaktadır. Çünkü ülkedeki kapitalizm, kendi iç dinamiği ile değil, yukardan aşağıya geliştirilmiştir. Dolayısıyla yerli teknelci burjuvazi, daha baştan, çekirdek halindeyken emperyalizmle bütünleşerek gelişmiştir. (Emperyalizm içsel bir olgu durumuna geldiği için bu oligarşi içindedir). Ancak bu gelişen teknelci-burjuvazi tek başına emperyalizmle ittifakını sürdürerek emperyalist üretim ilişkilerini muhafaza edecek güçte değildir. Dolayısıyla, **yabancı ve yerli tekellere zorunlu olarak bağlı olan toprak burjuvazisi ve feodal kalıntılarla yönetimi paylaşmaktadır.**” (*Kesintisiz Devrim II-III.*) (abç)

Görüldüğü gibi, “bir zamanlar”, oligarşi, sadece işbirlikçi-teknelci burjuvaziden meydana gelmemektedir. Mahir Çayan yoldaşın açık biçimde tanımladığı gibi, oligarşi, “yabancı ve yerli tekellere zorunlu olarak bağlı olan toprak burjuvazisi ve feodal kalıntı-

lardan” oluşuyor(du).

İlker Akman yoldaş, yine “bir zamanlar”, “*Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz*” (1976) yazısında teknelci burjuvazi-emperyalizm ikilisinin feodallerle olan ilişkisini şöyle tanımlar:

“Emperyalist-kapitalist üretim ilişkilerinin, ülkenin iktisadi evrimi ile çatışma ve ‘uyum’ durumu, sınıfsal plana, oligarşinin başta proletarya olmak üzere, emekçi yığınlarla çatışması, feodallerle ‘uyum’lu çatışması, köylülükle ‘iktisadi uyum’ çerçevesinde ‘uyum’u şeklinde yansır. Oligarşinin feodallerle ve köylülükle olan uyumu, ülkedeki nispi demokratik ortamın temelini oluşturur. Ülkedeki nispi demokratik ortam, feodallerin üst yapısal olarak varlıklarını sürdürmeleri için gerekli bir ‘demokratik’ ortam olduğu gibi, köylülüğe de o iktisadi ‘uyum’ için gereklidir.” (İlker Akman, *Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz.*)

Bu temel saptamalardan yola çıkan pek çok inceleme ve araştırma, ağırlıklı olarak, emperyalizmin işbirlikçisi teknelci burjuvazinin kimler olduğunu, hangi holdingleri kapsadığını belirlemeye çalışmıştır.

Bu konuda ilk kapsamlı çalışma, 1976 yılında TİB (Tüm İktisatçılar Birliği) tarafından yapılmış ve “*Günümüzde Emperyalist Sömürü Mekanizması*” adıyla broşür olarak yayınlanmıştır.

1977 yılında, yine TİB yayınları arasında çıkan “*Türkiye Ekonomisine Yön Veren Holdingler*” broşüründe holdingleşmenin geli-

şimi ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Mustafa Sönmez'in 1987 yılında yayınladığı "Kırk Haramiler" kitabı ise, "bir zamanlar" oligarşinin temelini oluşturan işbirlikçi-tekelci burjuvazinin kimlerden oluştuğunu ayrıntılı biçimde ortaya koymuştur. Ve hemen bilinebileceği gibi, bunların "en büyükleri" ya da "en irileri", **Koç** ve **Sabancı** holdinglerdir.

M. Sönmez'in "Kırk Haramiler"i listesinde **İş Bankası**, **Çukurova Holding** (M. Emin Karamahmet), **ENKA** (Şarkı Tara), **OYAK** (Ordu Yardımlaşma Kurumu), **Ünilever**

(Hollanda), **Profilo** (Jak Kamhi), **Doğuş Holding** (Ayhan Şahenk), **Alarko** (İshak Alaton-Üzeyir Garih), **Sönmez Holding** (Bursa'nın "ağa"sı Ali Osman Sönmez), **Ulusoylar**, Gaziantep'te **Bekir Okan** (Beslen Makarna), **Borusan** (Asım Kocabıyık), **Yaşar Holding** "en büyükler" in ilk sıralarında yer almaktadır.

"Kırk Haramiler" kitabının yayınlanmasından 15 yıl sonra (2002) İSO (İstanbul Sanayi Odası) verilerine göre Türkiye'deki 100 "büyük sanayi şirketleri" şöyle sıralanıyordu:

İSO 500 2002		
1	TÜPRAŞ	Kamu
2	EÜAŞ	Kamu
3	Arçelik	Koç Holding
4	Vestel Elektronik	Collar Holding B.V./Zorlu Holding
5	TOFAŞ	Koç Holding
6	Ereğli Demir ve Çelik	OYAK
7	Oyak-Renault	OYAK-Renault
8	Türkiye Şeker Fabrikaları	Kamu
9	TEKEL	Kamu
10	Aygaz	Koç Holding
11	PETKİM	Kamu
12	Beko	Koç Holding
13	Ford	Koç Holding
14	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu
15	Toyota	Sabancı Holding-Toyota
16	İpragaz	SHV Energy (Hollanda)
17	Çolakoğlu Metalurji	Çolakoğlu
18	Habaş	Habaş Holding
19	Mercedes-Benz	Daimler AG (Almanya)
20	İÇDAŞ Çelik	Aslan Ailesi
21	Phılsa	Sabancı Holding-Philip Morris
22	İskenderun Demir ve Çelik	OYAK
23	Aksa Akriplik	Akkök Grup
24	Bosch	Bosch (Almanya)
25	Milangaz	Demirören Holding
26	Coca-Cola	Özilhan/Yazıcılar
27	Sasa Dupont	Sabancı Holding-Dupont
28	Çukurova Elektrik	Uzanlar
29	Korteks Mensucat	Zorlu Holding
30	BSH Ev Aletleri	Bosch-Siemens (Almanya)
31	-	İstanbul
32	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu
33	Assan Alüminyum	Kibar Holding
34	Paşabahçe Cam	İşbankası
35	İsko Dokuma	Sanko Holding
36	Diler Demir Çelik	Diler Holding
37	Bilkont Dış Ticaret ve Tekstil	Şahinler Holding
38	BRISA	Bridgestone-Sabancı Holding
39	Trakya Cam	İş Bankası

40	Sanko	Sanko Holding
41	Goodyear Lastikleri	Goodyear (ABD)
42	JTI Tütün Ürünleri	Japan Tobacco Inc
43	Aselsan	TSK Güçlendirme Vakfı
44	FNSS Savunma	Nurol Holding-FMC (ABD)
45	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu
46	Konya Şeker	Pankobirlik
47	Yeşim Tekstil	Cavit Çağlar
48	Eti Maden İşletmeleri	Kamu
49	Anadolu Efes	Özilhan/Yazıcılar
50	Türk Pirelli	Pirelli & C. S.p.A. (İtalya)
51	-	İstanbul
52	Park Teknik Elektrik	Turgay Ciner
53	Siemens	Siemens AG (Almanya)
54	Akenerji	Diñçkök Ailesi
55	MAN Türkiye	Man SE (Almanya)
56	Sarkuysan Elektrolitik Bakır	Sarkuysan
57	Vestel Komünikasyon	Collar Holding B.V./Zorlu Holding
58	Hürriyet	Doğan Holding
59	-	İstanbul
60	Trakya Yağlı Tohumlar	Trakya Birlik
61	Yazıcı Demir Çelik	İstanbul
62	KordSA	Sabancı Holding
63	Bossa	Sabancı Holding
64	-	İstanbul
65	Alstom Elektrik	Alstom (Fransa)
66	Anadolu Cam Sanayii	İş Bankası
67	Glaxosmithkline İlaçları	GlaxoSmithKline (İngiltere)
68	-	İstanbul
69	Zorlu Linen Dokuma	Zorlu Holding
70	Kroman Çelik	Yücel Boru
71	Kaptan Demir Çelik	Yaşar Kaptan Çebi
72	TARİŞ	İzmir
73	Trakya Yağlı Tohumlar	Trakya Birlik
74	Abdi İbrahim İlaç	İstanbul
75	Akçansa Çimento	Sabancı Holding
76	Eczacıbaşı İlaç	Eczacıbaşı
77	Marsa Kraft	Sabancı Holding
78	İzmir Demir Çelik	Halil Şahin
79	Borçelik	Borusan-Arcelor (Almanya)
80	Borusan Mannesmann	Borusan-Mannesmann (Almanya)
81	Soda Sanayii A.Ş.	İş Bankası
82	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri	Eczacıbaşı
83	SEKA	Kamu
84	C.P. Standart Gıda-Tavuk	CP Group (Tayland)
85	Orta Anadolu Tic. ve San.	Karamancı Holding
86	-	İstanbul
87	Kayseri Şeker Fabrikası	Kayseri
88	ÇİMSA	Sabancı Holding
89	Et ve Balık	Kamu
90	Türk Demir Döküm	Koç Holding
91	Fako İlaçları	Actavis (İzlanda)
92	Roche	Roche (İsviçre)
93	BMC	Çukurova Holding
94	Banvit	Görener-Aabar Investments PJS
95	Pınar Süt	Yaşar Holding

96	Erak Giyim	İstanbul
97	Fruko Meşrubat	Pepsi Cola (ABD)
98	Kaleseramik	İbrahim Bodur
99	Oltan Gıda	Trabzon
100	Çebitaş Demir Çelik	Halis Çebi

2002 yılında, yani AKP'nin iktidara gelmesinin önyılında, “en büyük 500 sanayi kuruluşu” sıralamasında ilk sırada “kamu kuruluşları”, o dönemin terimiyle, KİT’ler yer almaktadır. Daha sonra göreceğimiz gibi, bu KİT’ler 2001 krizi sonrasında, Kemal Derviş ve AKP döneminde “özelleştirilmişlerdir.”

Oligarşiden söz edecek olursak, 2002 yılında “en büyük”, hiç tartışmasız, **Koç Holding**’dir. İSO-500 sıralamasında ilk 15 şirket arasında Koç Holding’in beş şirketi (Arçelik, TOFAŞ, Aygaz, Beko ve Ford) bulunmaktadır. Bu 5 şirketin üretimden satışları, ilk 100 şirketin %10’unu oluşturmaktadır.

İkinci sırada **Sabancı Holding** ve üçüncü sırada **OYAK** yer almaktadır. Geriye kalan “40 Harami” içinde, **Çolakoğlu, Habaş, Aslan, Akkök, Demirören, Özilhan/Yazıcılar, Zorlu Holding** ve **Uzanlar** ilk sıraları paylaşmaktadırlar.

Türkiye’de bir oligarşiden ve onun temelini oluşturan yerli-işbirlikçi tekeli burjuvaziden söz edildiğinde, hiç şüphesiz bu aile şirketleri **oligarşinin bel kemiğini** oluşturmaktadırlar ve **devlete** egemen olanlar da bunlardır.

Bu egemenlerin “icazeti” ve onayı olmaksızın herhangi bir kişinin ya da siyasal partinin hükümet olması “eşyanın doğasına” aykındır. Dolayısıyla AKP’nin iktidara oluşu da, iktidarda kalışı da bu oligarşik kesimlerin “icazeti” ve onayı ile gerçekleşmiştir. (Hiç şüphesiz bu holdingler baştan emperyalizmle bütünleşmiş olduklarından, emperyalizm de oligarşinin içinde yer alır. Doğal olarak bu “icazet” ve “onay”da belirleyici olan emperyalizmdir.)

Burada ortaya çıkan “soru”, AKP’nin, şeriatçı, anti-laik bir partinin iktidara gelişinin oligarşi tarafından nasıl onaylandığı, kabul gördüğüdür.

“Sol”da, ilerici ve demokrat kesimlerde egemen olan düşünce, oligarşiyi oluşturan ana holdinglerin “Baticı” ve “laik” oldukları şeklindedir. Dolayısıyla, “soru”, böylesine “Baticı” ve “laik” holdinglerin nasıl olup da şeriatçı bir partinin iktidara gelmesine ve 10 yıl iktidarda kalmasına “izin” verebildikleri

çıkarsamasından türemektedir.

AKP, iktidar olduğu 10 yıl boyunca, bir yandan kendi zenginini oluştururken, diğer yandan “islami esaslara dayalı” bir toplumsal ilişkiler ağı oluşturmaya çalışmıştır. Böyle bir durum, yine “sol” mantığının çıkarsamasından hareket edersek, kaçınılmaz olarak oligarşiye karşı bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

Ama ekonomik yapı temeldir; toplumsal ve siyasal yapılar bu ekonomik temelin üzerinde yükselir. Dolayısıyla ekonomik temel değişmediği sürece, AKP’nin “islamcılığı” ya da “yeni-osmanlıcılığı”nın oligarşi açısından “kıymet-i harbiyesi” yoktur. Üstelik Ortadoğu’da “bölgesel güç” olma hesapları yapan oligarşi açısından, AKP’nin “islamcılığı” ve “yeni-osmanlıcılığı”nın yeni “ufuklar” açtığı da bir gerçektir.

2002 yılından sonra, yani AKP iktidardan sonra oligarşinin “sırta kadem bastığı” da gözlemlenmektedir. Artık oligarşi, eskisi gibi, TÜSİAD ya da İSO şemsiyesi altında doğrudan ve açık biçimde siyasal alana müdahale etme gereksinmesi duymamaktadır. Bu nedenle de, oligarşi unutulmuş ve unutturulmuştur. Bu görünüm ve unutturma altında, artık ülkeyi yönetenin “bir zamanlar” olduğu gibi oligarşi değil, AKP olduğu (özellikle “sol”da) “hüsnü kabul” görmüştür.

Bu zihniyet, 12 Mart döneminde I. Erim Hükümeti’nin işbirlikçi-tekeli burjuvazinin yalın ve saf iktidarı olarak ortaya çıkmasının yarattığı bir yanılısamadır.

Mahir Çayan yoldaşın açık biçimde ifade ettiği gibi, “kapitalizm öncesi sınıf ve zümrelerin sömürüyü disipline etmeye yönelik ‘reformlara’ karşı tepkilerini, emperyalizmin ve yerli tekeli-burjuvazinin saf iktidarı olan I. Erim Hükümeti, ‘ilerici, Atatürkçü, reformist’ görünüm altında, küçük-burjuva aydın çevrelerin desteğini alarak, bu çevreleri bu zümreler üzerinde baskı unsuru olarak kullanıp, kırmaya çalışmıştır. Ve ilk dönemde, en radikal küçük-burjuva kanadının bile bu konuda desteğini almayı da başarmıştır.”

“Ancak, silahlı propaganda, I.

Erim Hükümeti'nin gerçek yüzünü ve emellerini, oligarşinin en gerici, en azgın ve terörist yönetimi olduğunu açığa çıkarmıştır. Böylece, Amerikan emperyalizminin ve işbirlikçi yerli burjuvazinin oyununu alt üst ederek, maskesini alaşağı etmiş, kademeli planını bozmuştur. 'İlerici, reformist, Atatürkçü' görünümünü altındaki açık faşizmin erken doğum yapmasını sağlayarak, küçük-burjuva aydın çevreler de dahil olmak üzere kamuoyunun gözlerini açtı... Küçük-burjuva aydın kamuoyunun desteğini kaybeden emperyalizm-işbirlikçi (tekelci) burjuvazi ikilisi, bu sefer zorunlu olarak, sömürüyü disipline etmeye yönelik bir dizi rasyonelleştirme tedbirlerinden (sarı reformlarından) tavizler vererek, tekrar bu tedbirlerinden zarar görecektir olan öteki gerici sınıf ve zümrelerle ortak müşterekler et-

rafında anlaşmışlardır. Bugün oligarşi içinde tam bir bayram havası hüküm sürmektedir. II. Erim Hükümeti de, bu anlaşmanın ve gericiiler arası barışın hükümetidir." (*Kesintisiz Devrim II-III.*)

Daha sonraki yıllarda kurulan MC (Milliyetçi Cephe) hükümetleri de, 12 Eylül askeri darbesi de **oligarşinin çıkarlarına** denk düşen yönetsel değişimlerdir ve oligarşinin başını çektiği sınıfsal ittifaklarla oluşturulmuşlardır.

Kesin olan gerçek, oligarşinin ve dolayısıyla emperyalizmin özel bir "ideolojisi", "laiklik" gibi bir kaygısının olmadığıdır. Asıl olan oligarşinin ve emperyalizmin çıkarlarıdır, onların düzeninin varlığını sürdürmesidir. Bunlar gerçekleştiği sürece "kedinin renginin önemi yoktur".*

Şimdi, AKP'nin iktidar oluşundan **on yıl sonra** oligarşiyi oluşturan holdinglerin durumuna bir göz atalım.

İSO 500 2011		
1	TÜPRAŞ	Koç Holding
2	Ford Otomotiv	Koç Holding
3	Oyak-Renault	Renault-OYAK
4	EÜAŞ	Kamu
5	TOFAŞ	Koç Holding
6	Arçelik	Koç Holding
7	Ereğli Demir ve Çelik	OYAK
8	İskenderun Demir ve Çelik	OYAK
9	İÇDAŞ Çelik	İçdaş Grup (Aslan Ailesi)
10	Aygaz	Koç Holding
11	Mercedes-Benz	Mercedes-Benz
12	PETKİM	SOCAR (Azerbaycan)
13	Vestel Elektronik	Collar Holding B.V./Zorlu Holding
14	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	Çolakoğlu Grup
15	Toyota	Toyota
16	Türkiye Kömür İşletmeleri	Kamu
17	BSH Ev Aletleri	Bosch-Siemens (Almanya)
18	Unilever	Unilever
19	Kroman Çelik	Yücel Boru
20	Milangaz	Demirören Holding
21	Türkiye Şeker Fabrikaları	Kamu
22	Er-Bakır Elektrolitik Bakır	Ahmet Nuri Erikoglu
23	Borçelik	Borusan-Arcelor (Almanya)
24	Sarkuysan Elektrolitik Bakır	-
25	Tosçelik	Tosyalı Holding
26	Türkiye Petrolleri AO	Kamu
27	İpragaz	SHV Energy (Hollanda)

* Çin Komünist Partisi'nin Mao Zedung sonrasındaki lideri olan Deng Sio Ping'in pragmatizmi özetle-

me ünlü sözü şöyledir: "Kedinin görevi fare tutmaktır, fare tuttuğu sürece renginin önemi yoktur"

28	Aksa Akrilik Kimya	Akkök Grup
29	Hyundai Assan	Kibar Holding-Hundai (G. Kore)
30	Vestel Beyaz Eşya	Collar Holding B.V./Zorlu Holding
31	Coca-Cola	Özilhan/Yazıcılar
32	Diler Demir Çelik	Diler Grup
33	Goldaş Kuyumculuk	Yalınkaya Grubu
34	KARDEMİR	Yolbulan Ailesi
35	Türk Traktör	Koç Holding
36	PhİSA	Philip Morris-Sabancı
37	Kaptan Demir Çelik	Kaptan Grup
38	Eti Maden İşletmeleri	Kamu
39	Yolbulan Baştuğ Metalurji	Yolbulan ve Baştuğ Aileleri
40	Bosch	Bosch (Almanya)
41	İzmir Demir Çelik	Halil Şahin
42	Aselsan	TSK Güçlendirme Vakfı
43	Yazıcı Demir Çelik	Diler Holding
44	Borusan Mannesmann	Borusan-Mannesmann (Almanya)
45	Yıldız Entegre Ağaç	Yıldızlar Holding
46	BRISA Bridgestone Sabancı	Bridgestone/Sabancı
47	TUSAŞ	TSK Güçlendirme Vakfı
48	Oltan Gıda	Trabzon
49	Konya Şeker	Pankobirlik
50	Eren Enerji	Eren Holding
51	Assan Alüminyum	Kibar Holding
52	Kastamonu Entegre Ağaç	Kiğılı Ailesi
53	Siemens	Siemens (Almanya)
54	Türk Pirelli	Pirelli & C. S.p.A. (İtalya)
55	Yücel Boru	Yücel Boru
56	Enerjisa	Sabancı Holding
57	Toros Tarım	Tekfen Holding
58	Banvit	Görener-Aabar Investments PJS
59	HES Hacılar Elektrik	Boydak Holding
60	Ak Gıda	Akif Şekerci
61	Nursan Metalurji	Sabri Keleş
62	Ege Çelik	Muammer Ünver-Avram Taranto
63	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu
64	Sanko Tekstil	Konukoğlu Ailesi
65	Delphi Automotive	ABD
66	Akçansa Çimento	Sabancı Holding
67	Sütaş	Sadık Yılmaz
68	Hayat Kimya	Kiğılı Ailesi
69	Sasa Polyester	Sabancı Holding
70	Ekinciler Demir-Çelik	Ekinciler Holding
71	Anadolu Efes	Özilhan/Yazıcılar
72	Abaloğlu Yem	Abaloğlu
73	Eti Gıda	Kanatlı Ailesi
74	BMC	Çukurova Holding
75	Mogaz Petrol Gazları	Koç Holding
76	Trakya Yağlı Tohumlar	Trakya Birlik
77	Koza Altın	İpek Matbaacılık
78	MMK Metalurji	Magnitogorskiy Metallurğičeskiy Kombinat (Rusya)
79	Boytaş (İstikbal) Mobilya	Boydak Holding
80	C.P. Standart Gıda	CP Group (Tayland)
81	Goodyear Lastikleri	Goodyear (ABD)
82	Tüprağ Metal	Eldorado Gold (Kanada)

83	Besler Gıda	Ülker (Yıldız Holding)
84	ÇİMSA	Sabancı Holding
85	Noksel Çelik	Çukurova Holding
86	MKE	Kamu
87	Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Bunge (ABD)
88	Korteks Mensucat	Zorlu Holding
89	Vestel Dijital	Collar Holding B.V./Zorlu Holding
90	Trakya Cam	İş Bankası
91	Karsan Otomotiv	İnan Kiraç
92	Keskinoğlu Tavukçuluk	Keskinoğlu
93	Otokar	Koç Holding
94	Soma Elektrik	Kamu
95	Yeşilyurt Demir Çelik	Yeşilyurt Ailesi
96	Ülker Çikolata	Ülker (Yıldız Holding)
97	Aksa Enerji Üretim A.Ş.	Kazancı Holding
98	Şenpiliç	Keskinoğlu
99	Özkan Demir Çelik	Özkan Ailesi
100	Tat Konserve	Koç Holding

AKP iktidarının onuncu yılında, İSO'nun 2011 yılı 500 Büyük Sanayi Kuruluşu verilerine göre, ilk 10 "büyük şirket" içinde tartışmasız üstünlük **Koç Holding**'e aittir. AKP iktidarı öncesinde "kamu kuruluşu" (KİT) olan kurumlar AKP döneminde özelleştirilmiş ve bundan en büyük payı Koç Holding almıştır.

İkinci "büyük" ise, yine tartışmasız **OYAK** (Ordu Yardımlaşma Kurumu) olmuştur. Sabancı Holding gerilerken (ki bunda tekstil sektöründeki çöküş kadar, Sakıp Sabancı sonrası meydana gelen miras paylaşımı da etkili olmuştur), yabancı şirketler ("doğrudan sermaye yatırımı" yoluyla) ilk sıraları alırken, **Çolakoğlu, Demirören, Zorlu Holding, Akkök, Özilhan/Yazıcılar** ve **Borusan** ön sıralarda yer almışlardır. AKP döneminde tasfiye olan holding ise, 2002 yılında "en büyükler" arasında yer alan **Uzanlar** olmuştur.

Özcesi, İSO-500 verilerinin gösterdiği tek gerçek*, AKP iktidarı döneminde, başta Koç Holding olmak üzere, oligarşinin ana gövdesini oluşturan işbirlikçi-tekelci sermayenin daha fazla güçlendiğidir. AKP iktidarının, başta ABD olmak üzere tüm emperyalist ül-

kelerin "isteklerini" kayıtsız-şartsız yerine getirmesi de bu gerçeğin diğer bir göstergesidir.

Açıktır ki, oligarşi, AKP iktidarı döneminde gücüne güç katmıştır. Geçmiş dönemlerden tek farkı, eskisi gibi "medyatik" olmamalarıdır.

Yine de İSO-500 verileri sadece sanayi şirketlerini içerdiğinden, oligarşinin bütünü ve ekonomik gücünü tam olarak yansıtmamaktadır. Örneğin, Petrol Ofisi (OMV/Avusturya), Shell, OPET (Koç Holding), Türk Telekom (Oger/Suudi Arabistan), Türkcell (Çukurova Holding), Enka İnşaat ile BİM (Mustafa Latif Topbaş), Migros, Carrefoursa, Tesco-Kipa gibi "perakendeci"ler İSO-500 listesinde yer almamaktadır. Ayrıca "piyasa yapıcı bankalar" (Akbank, Deutsche Bank, Finansbank, HSBC Bank, ING Bank, Ziraat Bankası, Türk Ekonomi Bankası, Garanti Bankası, Türkiye Halk Bankası, İş Bankası, Vakıflar Bankası, Yapı ve Kredi Bankası) da yer almamaktadır. Bu nedenle, oligarşinin bileşimi kadar ekonomik gücü de İSO-500 verilerinin gösterdiğinden çok daha geniş ve büyüktür.

* İSO-500 verilerinin gösterdiği bir "diğer" gerçekte, Türkiye halkının ne kadar çok tavuk kanadı tükettiğidir. İlk 100 şirket içinde Şenpiliç, Banvit ve CP Piliç yer almaktadır.

Recep Tayyip Erdoğan Olimpiyat Oyunları 2012

“Bu olimpiyatlar bugüne kadar Türkiye'nin katılımında en üst seviyede sayısal olarak çok daha fazla gerek bireysel sporlarda gerekse kolektif sporlarda ilkleri yaşadığı bir olimpiyat olacak. 66'sı kadın 48'i erkek toplam 114 sporcu olimpiik dalda, 21'i kadın 46'sı erkek 67 paralimpik sporcu olmak üzere toplamda 181 sporcunun olimpiyatlarda yarışacak. İnşallah, tarihimizdeki en fazla sporcuyla, en fazla branşta katıldığımız 2012 Oyunlarında, bugüne kadar aldığımız madalyaların fevkinde madalyalar alarak döneceğiz.” (Recep Tayyip Erdoğan, Başbakan)

Recep Tayyip Erdoğan bir kez buyurdu: “Bugüne kadar aldığımız madalyaların fevkinde madalyalar alacağız”. Artık bu “buyruk” üzerine akan sular durmalıydı. Öyle de oldu.

Zaten Fethullahçılardan alınacak bir “rövanş” vardı. Madem onlar “Türkçe Olimpiyatları”yla “sempati ve taraftar” toplamışlardı, Recep Tayyip Erdoğan da “Londra Olimpiyatları”yla buna karşılık vermeliydi...

Tüm “olimpiyat camiası” harekete geçti. “Türkiye”nin bugüne kadar aldığının “fevkinde” madalya alabilmesi için “tink-tank” kuruluşları bile harekete geçirildi. Akıllar verildi, akıllar alındı. Sonunda Turgut Özal yöntemi akla geldi.

Nasıl Turgut Özal “parayı bastırıp” aldığı Naim Süleymanoğlu'yla madalya üstüne madalyalar aldıysa, şimdi Recep Tayyip Erdoğan da aynısını yapabiliyordu. Bütün sorun “parayı bastırmak”tan ibaretti.

Böylece “Türkiye tarihinin sayısal olarak en fazla sporcuyla” katıldığı Londra Olimpiyatları için “fevkinde” madalya alacak insanlar bulundu.

Aşağıdaki liste, bu “fevkinde” madalya almak için “Türk olimpiyat kafilesi”nde yer alan sporcuların *Taraf* gazetesinde yayınlanan listesidir: (Burada hemen belirtelim, *Taraf* gazetesinin “bizimkiler” dediği bu sporculara *Yeni Şafak* gazetesi “devşirme spor-

cular” demektedir.)

“Atletizm:

Polat Kemboi Arkan (Paul Kipkosgei Kemboi); Kenya asıllı sporcu 5 bin ve 10 bin metrede yarışacak.

Tank Langat Akdağ (Patrick Kipkirui Langat): Kenyalı atlet 3 bin metre engellide Türkiye'yi temsil edecek.

İlhan Tanui Özbilen (William Biwott Tanui): Bir diğer Kenyalı sporcu 1500 metrede koşacak.

Sultan Haydar (Chaltu Girma Meshesha): Etiyopya asıllı atlet maratonda madalya için ter dökecek.

Melis Karin Mey (Karin Mey): Güney Afrikalı atlet uzun atlamada mücadele edecek.

Güreş:

Ramazan Şahin (Ramazan İrbayhanov): Dağıstan Özerk Cumhuriyeti asıllı güreşçi serbest stil 66 kiloda mücadele edecek.

Elif Jale Yeşilirmak (Yulia Guramievna Rekvava): Rusya asıllı güreşçi 63 kiloda mindere çıkacak.

Masa tenisi:

Melek Hu (Hou Mei Ling): Çin asıllı sporcu Türkiye'yi bayanlar masa tenisinde temsil edecek.

Bora Vang: Erkekler masa tenisin-

de olimpiyatlara katılacak olan bir başka Çin asıllı sporcu.

Boks: Bahram Muzaffer: Özbekistan asıllı boksör 81 kiloda Türkiye adına mücadele edecek.

Basketbol: Kuanitra Holingsvorth: ABD'li basketbolcu tarihinde ilk defa olimpiyatlarda yer alacak A Milli bayan Basketbol Takımı'nda ter dökcek." (22 Temmuz 2012/ *Taraf*)

Elbette bu "liste"den yola çıkarak ideolojik propaganda da yapılacaktır. Örneğin, "neo-liberal" bir *Taraf*'tar bu "liste"den yola çıkarak, "Türk" olmanın değil, "Türkiye ile vatandaşlık bağı ile bağlı olmanın" ne kadar önemli ve gerekli olduğunu savunabilecektir. Bunun sonucu olarak da, "yeni anayasa"da "Türklük tanımı"nın yer almamasının "çok mantıklı ve gerekli olduğu"nu söyleyecektir.

Bir başkası ise, bu "liste"ye "imalı" göndermeler yapanları "milliyetçilik"le, hatta "ırkçılık"la suçlayarak, bu ülkede "kan dökkenler" kadar "ter dökkenler" in de hakkı olduğunu söyleyecektir.

Böylece "Recep Tayyip Erdoğan Show", bin dereden bin su getirilerek haklı gösterilecek, göklere çıkartılacaktır. Üstüne üstlük bu "liste"den bir ya da birkaçı, bir ya da birkaç "madalya" alırlarsa, "Truman Show"u bile gölgeleyecek kadar "büyük" bir "medya" propagandası başlatılacaktır. Ama halkın çoğunluğu, bu "liste"deki sporcuların "transferi" için ne kadar ödeme yapıldığını ve hangi koşullara bağlandığını öğrenemeyecektir.

Dahası, bu "ithal sporcular" aracılığıyla Kürtlere de mesaj gönderilecektir. Ne de olsa "elin gavuru" bile "Türkiye için", "Türkiye'nin başansı için" yarışmaktadır. Öyle ise, Kürtler de, öyle "ayn-gayrı" muhabbetleri bir yana bırakarak, bu "elin gavurları" nı örnek

olarak "Herşey Türkiye İçin" diye haykırma-ldırlar!

Dini siyasete "alet" edenlerin "spor"u siyasete alet etmemelerini beklemek zaten budalalıktır. Onlar, AKP ve mehteran takımı, buldukları her fırsatta, her aracı kullanarak kendi seçmen kitlesini ellerinde tutmaya çalışmaktadırlar. "İthal sporcular"la "Türk'ün gücü" bu sağcı seçmen kitlesine bir kez daha gösterilecektir. Tıpkı "Türkçe Olimpiyatları" adı verilen ilkokul müsamesesinde olduğu gibi, kimi "Türk müminler" gözyaşlarına gark olacaklar ve "Türkiye'nin büyüklüğü" karşısında huşuya ereceklerdir. Feodal-tacirler ise, "parayı bastırıp" madalyaların nasıl alındığını gördükçe, "parayı veren düdüğü çalar" "düstur"una daha da bağlanacaktır.

"Sıradan halk" ise, bu "ithal sporcular"la madalya alınmasını fazlaça yadırgamayacaktır. Ne de olsa, Turgut Özal'ın 5 milyon dolara Bulgaristan'dan aldığı Naim Süleymanoğlu ile yaptığı propagandalara alışıktır. Recep Tayyip Erdoğan'a, "Özal'ın ikinci versiyonu" deyip geçecektir.

Tüm bunlar, siyasal çıkarlar için, kişisel siyasal hırslar için her şeyin nasıl kullanılabileceğini gösterdiği gibi, aynı zamanda hiçbir "ahlaki" kaygının da olmadığını göstermektedir.

Ama bunların hiçbiri önemli değildir. Önemli olan "Cihan-ı Şümül" olmaktır. Zaten "Devşirme"lerle oluşturulan Yeniçeri'lerle "Cihan-ı Şümül" bir devlet haline gelen Osmanlıların "yeni" torunları da, ancak böyle "devşirme sporcular"la dünya çapında ün kazanabilirler!

(*Son not*: Ne üzüntü vericidir ki, Kuzey Suriye'deki gelişmeler Recep Tayyip Erdoğan Olimpiyat Oyunları'nın "başansını" gölgelemiştir!)

İnternet Adresi:

www.kurtuluscephesi.com
www.kurtuluscephesi.org
www.kurtuluscephesi.net

E-Posta Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.org
erisyayinlari@kurtuluscephesi.org

- MAHİR ÇAYAN: **KESİNTİSİZ DEVRİM I**
MAHİR ÇAYAN: **KESİNTİSİZ DEVRİM II-III**
İLKER AKMAN: **MEVCUT DURUM VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ**
*** **TÜRKİYE DEVRİMİNİN ACİL SORUNLARI-I**
*** **OLİGARŞİ NEDİR?**
*** **MARKSİZM-LENİNİZM BİR DOĞMA DEĞİL, EYLEM KILAVUZUDUR-III**
*** **THKP-C/HDÖ VE 15 YIL**
*** **POLİTİKLEŞMİŞ ASKERİ SAVAŞ STRATEJİSİ VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ**
*** **GRAMSCİ ÜZERİNE**
*** **REVİZYONİZMİN REVİZYONU**
*** **ULUSAL SORUN ÜZERİNE**
*** **“BDS”:** BİR PRAGMATİK SAPMA
*** **“YENİ” OPORTÜNİZM ÜZERİNE**
*** **ZAFER BİZİM OLACAKTIR!** [Ankara Davası Savunması]
*** **DEVİRİM PROGRAMLARI**
*** **RUS DEVRİMİNDEN ÇIKAN DERSLER**
*** **ESKİ BİR GERİLLANIN “EMEK”İ**
*** **PASS VE “YENİ ÇÖZÜM”ÜN FIRSATÇILIĞI**

DEVİRİMCİ MARŞLAR VE EZGİLER

DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-I]

DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM II [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-III]

LAİKLİK VE ŞERİATÇILIK ÜZERİNE [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-II]

TARİHTE, GÜNÜMÜZDE VE DEVRİMCİ MÜCADELEDE KADINLAR

